S70 P3 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

DRAUGAS

PERIODICALS
September 26, 2002
Vol. LXXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 26, 2002

NEWSPAPER - **DO NOT DELAY** - Date Mailed 09-25-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.185
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Savo motinos ir jūsų akyse mačiau, kad lietuviai niekada nepasiduoda, sakė JAV LB Tarybos nariams sen. Richard Durbin.
2 psl.

Gerbti ir publiką, ne vien jos dolerius, – sako Danutė Bindokienė; išskirtinis profesoriaus V. Landsbergio interviu prieš „Draugo" pokylį.
3 psl.

Hartford Lietuvių Bendruomenės renginiai; žinios iš Connecticut.
4 psl.

Spalis Čikagoje – knygos mėnuo; kunigas ir klierikas kalbėjo Cicero lietuviams.
6 psl.

Sportas

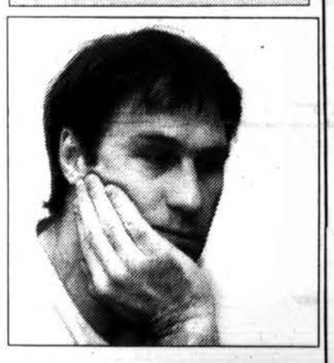

* **Trečiadienį Vilniuje „Šarūno" viešbutyje** įvykusiame krepšinio klubų asociacijos Lietuvos krepšinio lygos visuotiniame susirinkime atsistatydino Krepšinio klubų asociacijos (KKA) Lietuvos krepšinio lygos (LKL) prezidentas **Šarūnas Marčiulionis.** „Aš nepavargau, aš ir toliau savo sugebėjimus ir jėgas skirsiu Lietuvos krepšinio labui", sakoma Š. Marčiulionio pareiškime. Susirinkimas patvirtino prezidento Š. Marčiulionio atsistatydinimą ir naujuoju KKA LKL prezidentu, Š. Marčiulioniui pasiūlius, vienbalsiai išrinko UAB „Omnitel" viceprezidentą Šarūną Kliokį.

* **Ukrainoje vykusiame Europos jaunimo** paprastųjų šaškių čempionate Lietuvos atstovai iškovojo 4 apdovanojimus — vieną sidabro bei 3 bronzos medalius. Jaunučių (iki 16 metų amžiaus) žaibo turnyre sidabro apdovanojimas atiteko Rūtai Navickaitei, o bronza — Simonai Kulakauskaitei. Analogiškose jaunimo (iki 19 metų) varžybose dar vieną broznos medalį pelnė Lietuvos čempionas šiaulietis Andrius Kybartas.

Naujausios žinios

* **„Gazprom" pateikė pasiūlymus** „Lietuvos dujų" privatizavimo konkursui.

* **Lietuvos savivaldybių asociacija nepritaria** tarnautojų darbo laiko pavėlinimui.

* **Biržų ligoninėje dujų gangrenos** pavojus nebegresia.

Liberalai atmeta kritiką naujajam Pilietybės įstatymui

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) — Opozicinė Lietuvos liberalų sąjunga (LLS) gina savo pateiktą ir praėjusią savaitę Seimo priimtą naujos redakcijos Pilietybės įstatymą nuo tautinių mažumų kaltinimų, esą jis palankus išskirtinai lietuviams.

„Šalies interesas yra turėti daugiau piliečių", trečiadienį sakė LLS vadovas Eugenijus Gentvilas, aiškindamas, kodėl buvo būtina priimti naujos redakcijos įstatymą, įteisinantį dvigubą pilietybę. LLS pirmininko duomenimis, nuo 1990 m. iš Lietuvos išvyko apie 200,000 gyventojų. Pasak jo, naujos redakcijos Pilietybės įstatymas, leidžiantis pasilikti Lietuvos pilietybę tapus kitos valstybės piliečiu, gali paskatinti sugrįžti į tėvynę kelias dešimtis tūkstančių darbingų bei turtingų tautiečių.

Eugenijus Gentvilas

Pagal iki šiol galiojantį įstatymą kitos valstybės pilietybę įgiję asmenys netekdavo Lietuvos pilietybės. Dviguba pilietybė buvo leidžiama tik išimties tvarka.

Įstatymo rengėjas, LLS frakcijos Seime narys Arminas Lydeka sakė, jog galimybė išsaugoti Lietuvos pilietybę nepriklauso nuo tautybės ir atmetė visus su tuo susijusius tautinių mažumų kaltinimus. „Pilietis, nepriklausomai nuo tautybės, turi teisę išsaugoti Lietuvos pilietybę", jam pritarė E. Gentvilas. Tačiau, pasak A. Lydekos, naujajame Pilietybės įstatyme liko galioti sena repatrijavimo samprata.

Arminas Lydeka

Repatrijavimas reiškia grįžimą į etninę tėvynę arba apsigyvenimą joje.

Pasak įstatymo rengėjo A. Lydekos, pagal naująjį pilietybės įstatymą, kurio prezidentas dar nepasirašė,

Nukelta į 5 psl.

Danija perdavė Lietuvos kariuomenei artilerijos ginkluotę

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) — Danijos ginkluotosios pajėgos trečiadienį Lietuvos kariuomenei perdavė artilerijos ginkluotės ir technikos už beveik 27 mln. litų.

Krašto apsaugos ministerijos pranešimu, šia ginkluote bus aprūpintas Rukloje kuriamas pirmasis Artilerijos batalionas, likusi ginkluotė bus padalinta Rytų ir Vakarų karinių apygardų padaliniams.

Artilerijos batalionas pradėtas formuoti pernai pagal bendrą Lietuvos ir Danijos projektą, šis junginys kuriamas pagal Danijos kariuomenės artilerijos bataliono reikalavimus ir struktūrą. Pagal šį projektą Danija organizuoja karininkų ir puskarininkių mokymus Artilerijos mokykloje Danijoje.

Batalionas veiks Nuolatinės parengties brigados sudėtyje ir galės vykdyti užduotis kartu su NATO pajėgomis. Užduotis artilerijos batalionas bus pasirengęs vykdyti jau 2004 metais.

Danija teikia Lietuvos kariuomenei didelę paramą.

Ginkluotę apžiūri (iš kairės) Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, Lietuvos Lauko pajėgų vadas, brigados generolas V.Tutkus, Danijos ambasadorė Lietuvoje E. Janson. Romando Žiubrio (ELTA) nuotr.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotame pėstininkų batalione diegiamas LITBAT projektas — Lietuvos ir Danijos bendradarbiavimo planas, kuriuo įsipareigojama su Danijos karių pagalba parengti mechanizuotą pėstininkų batalioną, kuris jau šiemet bus pasirengęs dalyvauti NATO vadovaujamose operacijose.

Europos Taryba — už vizų lengvatas Rusijos piliečiams

Strasbūras, rugsėjo 25 d. (BNS) — Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja (ETPA) rekomenduoja Lietuvai ir Lenkijai suteikti Rusijos piliečių tranzitinėms kelionėms į Karaliaučiaus sritį ir iš jos vizų lengvatas, kurios neprieštarautų Šengeno sutarties reikalavimams.

Strasbūre vykstančioje sesijoje ETPA trečiadienį rekomendavo Europos Tarybos Ministrų komitetui, kuriame posėdžiauja valstybių narių užsienio reikalų ministrai, pateikti tokį siūlymą Lietuvai ir Lenkijai.

ETPA rekomendacijos Ministrų komitetui nėra privalomos.

Savo ruožtu rekomenduojama paraginti Rusiją pasirašyti ir patvirtinti nelegalių migrantų grąžinimo sutartis su Lietuva ir Lenkija bei patvirtinti 1997 metais su Lietuva

Nukelta į 5 psl.

Lietuva atšaukė vizų lengvatas Rusijai ir Baltarusijai

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) — Įgyvendindama Europos Sąjungai duotus įsipareigojimus, Lietuvos vyriausybė trečiadienį paskelbė negaliojančiomis praėjusio dešimtmečio viduryje su Rusija ir Baltarusija pasirašytas sutartis, numačiusias vizų lengvatas minėtų valstybių gyventojų kelionėms į Lietuvą.

Kaip pranešė Lietuvos Užsienio reikalų ministerija, nutarta denonsuoti 1995 m. vasarį su Rusija pasirašytą laikinąjį susitarimą dėl abiejų valstybių piliečių kelionių bei 1994 m. vasarį su Baltarusija sudarytus laikinuosius susitarimus dėl abiejų valstybių piliečių kelionių bei dėl

Nukelta į 5 psl.

Lietuvos parodų centre „Litexpo" atidaryta jubiliejinė, 10-oji, tarptautinė medicininės ir laboratorinės įrangos, stomatologijos, optikos ir farmacijos paroda „BaltMedica 2002", šįmet skirta ne tik specialistams, bet ir visuomenei. Savo stendus įsirengė 101 dalyvis. Daugiausia jų (93) atstovauja Lietuvai, po keletą yra iš Latvijos, Vokietijos ir Ukrainos. Parodoje pristatoma daugiau kaip 400 firmų-gamintojų produkcija iš 30 pasaulio valstybių. Kęstučio Vanago (ELTA) nuotr.

E. Gentvilas norėtų tapti V. Adamkaus „moraliniu įpėdiniu"

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) — Lietuvos liberalų sąjungos vadovas Eugenijus Gentvilas neatmeta politologų numatomos galimybės tapti prezidento Valdo Adamkaus „moraliniu įpėdiniu" po jo antrosios kadencijos prezidento poste arba net šiemet gruodį įvyksiančiuose prezidento rinkimuose.

Liberalų kandidatas į prezidentus komentavo politologo Lauro Bielinio svarstymus, kad V. Adamkus, jei trys rinkiminių kovų mėnesiai jį išsekintų fiziškai ar dvasiškai, gali sudaryti sąlygas laimėti artimiausiam ir likusiam vieninteliam po konservatoriaus Andriaus Kubiliaus atsisakymo kandidatuoti nuosekliam dešiniojo sparno idėjų atstovui E. Gentvilui.

„Kalbu apie savotišką moralinio įpėdinio paskelbimą", rašo politologas komentare, kurį paskelbė

Nukelta į 5 psl.

Lietuva steigs konsulatą Gardine

Vyriausybė trečiadienį nusprendė įsteigti Lietuvos konsulatą Gardine bei sukurti 13 naujų etatų Užsienio reikalų ministerijoje.

Tokie sprendimai priimti atsižvelgiant į tai, kad kitąmet panaikinus vizų režimo lengvatas Ukrainos, Baltarusijos ir Rusijos piliečiams, padidės išduodamų vizų skaičius.

Lietuva, derindama vizų politiką su Europos Sąjunga, yra numačiusi nuo 2003 m. sausio 1 d. panaikinti vizų lengvatas kai kurioms Baltarusijos ir Ukrainos piliečių grupėms, taip pat traukinių keleiviams ir sunkvežimių vairuotojams, vykstantiems per Lietuvos teritoriją į Karaliaučiaus sritį. Nuo liepos 1 d. vizų lengvatos bus panaikintos ir Karaliaučiaus srities gyventojams.

Konsulatą Gardine Lietuva yra pasirengusi atidaryti 2003 m. sausio 1 dieną, jei bus gautas leidimas iš Baltarusijos nuomoti konkrečias patalpas. (BNS)

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Varšuva. Rusijos gynybos ministras Sergej Ivanov pranešė, jog trečiadienį neformaliame susitikime Varšuvoje Rusijos ir NATO karo žinybų vadovai pritarė Maskvos nuostatai, kad Baltijos valstybės turėtų prisijungti prie Įprastinių ginkluotųjų pajėgų Europoje sutarties.

Londonas. JAV pirmą kartą pasisiūlė apmokyti tūkstančius irakiečių, norinčių kovoti prieš Saddam Hussein režimą. „Tai esminis pasikeitimas JAV politikoje. Jungtinės Valstijos metų metus nesutiko mums suteikti karinio apmokymo", trečiadienį pranešė Irako opozicijos šaltinis Londone. „The Los Angeles Times" pranešė, kad Baltieji rūmai keičia savo politiką ir prašys Kongreso pritarti 10,000 Irako opozicijos karių apmokymams.

Roma. Italija privalo remti JAV diplomatų ir karškių pastangas užtikrinti, kad Irakas būtų nuginkluotas, trečiadienį pareiškė premjeras Silvio Berlusconi. Jis pasiūlė Vašingtonui visišką paramą, siekiant išspręsti šią krizę.

Briuselis. Trečiadienį saugumo sumetimais buvo evakuotas Izraelio ambasados pastatas Briuselyje, kur buvo rastas vokas su baltais nežinomos sudėties milteliais. Pasak Izraelio ambasados atstovo spaudai Daniel Saada, balta, biri medžiaga, kurią ambasadoriui adresuotame laiške rado atstovybės sekretorė, perduota tirti Belgijos pareigūnams.

Paryžius. Prancūzijos pajėgos gavo įsakymą evakuoti Dramblio Kaulo Kranto maištininkų kontroliuojamo Buakės miesto tarptautinėje mokykloje įkalintus mokinius ir mokytojus, trečiadienį pranešė Prancūzijos ginkluotosios pajėgos. Kariai turės perkelti 170 mokyklos mokinių ir mokytojų, didžioji dalis kurių yra JAV piliečiai, į sostinę Jamasukrą.

IRAKAS

Bagdadas. Irako prezidento Saddam Hussein kabinetas trečiadienį Britanijos dosjė dėl Irako ginkluotės pavadino „melaginga ir nepagrįsta" bei pareiškė, kad Bagdadas paruoš atsakymą į šį dokumentą. Didžiosios Britanijos premjeras Tony Blair antradienį pateikė dosjė, kurioje teigiama, kad Irakas turi galimybes per 45 minutes parengti ir panaudoti cheminį ar bakteriologinį ginklą ir, gavęs reikalingų medžiagų iš užsienio, per vienerius ar dvejus metus pasigaminti branduolinį ginklą.

JAV

Vašingtonas. JAV FBI prieš pernai rugsėjo 11-ąją įvykdytus teroro išpuolius žinojo, kad keli Osama bin Laden bendininkai buvo mokęsi JAV lakūnų mokyklose, tačiau manė, kad lakūnai „al Qaeda" vadui reikalingi kroviniams Afganistane pervežti, antradienį pareiškė aukšta Kongreso bendros prieš rugsėjo 11-ąją padarytų žvalgybos klaidų tyrimo komisijos personalo direktorė Eleanor Hill. Kongreso tyrėjai išaiškino, kad FBI pareigūnai ignoravo 2001 m. liepos 10 d. atsiųstą memorandumą, kurį parengė vienas Phoenix dirbantis agentas Kenneth Williams. Šio dokumento autorius pareiškė susirūpinimą, jog O. bin Laden siunčia į JAV studentus mokytis lakūnų amato.

JAV valstybės sekretorius Colin Powell trečiadienį pareiškė, jog Bagdado „režimo pakeitimas" yra geriausias būdas pasiekti, kad Irakas būtų nuginkluotas. Šis komentaras atskleidė Londono ir Vašingtono nesutarimus dėl Irako. Jį sakydamas, C. Powell nesutiko atmesti galimybės, kad JAV sieks Irako prezidento Saddam Hussein nušalinimo nuo valdžios net ir tuomet, jeigu jis paklus Jungtinių Tautų nutarimams dėl ginkluotės patikrinimų.

UKRAINA

Kijevas. Pasinaudodama JAV kaltinimais, esą Kijevas pardavė Irakui radarų „Kolčiuga", nepaisydamas Jungtinių Tautų sankcijų, opozicija siekia įgyvendinti masiniuose renginiuose skelbiamą tikslą — nuversti prezidentą Leonid Kučma. Opozicija pažymi, kad dėl ginklų prekybos su Iraku Ukrainai įvedus tarptautines sankcijas, būtų uždrausti visi ekonominiai ryšiai, įvestas embargas, nutrūktų diplomatiniai santykiai, ir visa tai sukeltų katastrofiškų padarinių visuomenei ir valstybei.

RUSIJA

Maskvos apylinkėse rugsėjo 12 d. pagrobtas didžiausios Rusijos naftos gamybos bendrovės „LUKoil" pirmasis viceprezidentas Sergej Kukura buvo išlaisvintas, trečiadienį paskelbė policijos pareigūnai. „Mūsų turimomis žiniomis, S. Kukura pats sugrįžo namo, išpirka už jį nebuvo sumokėta", teigė prokuroras. Pagrobėjai prieš tai reikalavo 6 mln. dolerių išpirkos. „LUKoil" vadovai už informaciją apie pagrobtąjį siūlė 30,000 rublių.

Maskva. Rusija teigiamai vertina Gruzijos valdžios apsisprendimą išduoti 13 čečėnų kovotojų, sulaikytų jos teritorijoje, tačiau laukia iš Tbilisio tolesnių veiksmų kovojant su terorizmu. Gruzijos generalinis prokuroras Nugzaras Gabričidzė trečiadienį pareiškė, kad Gruzijos ir Rusijos pasienio ruože rugpjūčio 3-4 d. sulaikyti ginkluoti čečėnai gali būti perduoti Rusijai jau artimiausiomis dienomis. Jis pažymėjo, kad sulaikytuosius Rusija kaltina pasikėsinimu į kariškių ir milicijos darbuotojų gyvybę bei kitais nusikaltimais. Komentuodamas pareiškimą, Rusijos užsienio reikalų ministras Igor Ivanov išreiškė viltį, kad šis sprendimas „taps pirmuoju praktiniu Gruzijos vadovybės žingsniu, patvirtinančiu ryžtą aktyviai kovoti su terorizmu savo teritorijoje". Jis patikino, kad Rusija „nenori dirbtinai didinti įtampą su niekuo, ypač su savo kaimynėmis, tarp kurių yra Gruzija".

TARP MŪSŲ KALBANT

KĄ AMERIKOJE APIE LIETUVĄ RAŠĖ 1919-AISIAIS

Apie mus (Lietuvą ir lietuvius) ne tik dabar, bet ir anksčiau buvo rašoma anglų ir kitomis kalbomis. Ką gi, malonu paskaityti apie mus parašytus straipsnius ir straipsnelius. Apie mus rašė ir teberašo, ne tik savi, bet ir svetimi. Štai keli pavyzdžiai:

1919 m. gegužės 5 d. „New York Herald" laikraštyje buvo išspausdintas ilgesnis straipsnis apie lietuvių kovą už nepriklausomybę. Rašyta, kad sena ir garbinga lietuvių tauta kovoja prieš lenkų, rusų, vokiečių dominavimą, siekiant savo nepriklausomybės užtikrinimo. Ten pat teigiamai vertinama Didžiosios Britanijos suteiktas Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas. Taipgi parašyta, jog nėra jokios abejonės dėl galimo JAV Kongreso pasisakymo už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

1919 m. gegužės 6 d. „Detroit Free Press" rašė apie Lietuvos karinių dalinių artėjimą prie Vilniaus miesto. Rašė, kad lietuvių pajėgos jau užėmė Seikai (tikriausiai Seinus) ir Vievaia (tikriausia Vievį). Ta pati žinia buvo pakelbta „Boston Herald", „Chicago Tribune", „Grand Rapids Herald" ir kituose JAV laikraščiuose.

1919 m. gegužės 6 d. „San Francisco Bulletin" ir kituose JAV laikraščiuose buvo parašyta, kad lietuvių kalba yra viena pasaulio seniausių kalbų.

1919 m. gegužės 8 d. daugelis JAV laikraščių rašė apie Lietuvos valstybę. Rašyta, kad 6 milijonai Lietuvos gyventojų ir vienas milijonas Amerikos lietuvių siekia Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo.

Taip pat pažymėta, kad Amerikos lietuviai, dirbę kasyklose, metalo fabrikuose, siuvyklose ir kitur, gausiai įsijungę, kovoja JAV kariuomenės eilėse, tuo parodydami lojalumą savo gyvenamajam kraštui.

1919 m. gegužės 8 d. Scranton, PA leidžiamas laikraštis, platesnės apimties straipsnyje rašė apie Kristijoną Donelaitį. Laikraštyje buvo paminėti Donelaičio parašyti „Metai". Tos pačios dienos „St. Louis Dispatch" laikraščio straipsnyje „Made in Lithuanian" keliamas klausimas, ar skaitytojai dar prisimena pardavinėtą „Made in Germany" ženklą. Iš tikrųjų, rašoma laikraštyje, tos žąsys buvo užaugintos Lietuvoje, kuri ilgą laiką buvo pavergta, o dabar trokšta JAV pripažinimo.

1919 m. gegužės 11 d. „Seattle Post-Intelegence" aprašė lietuvių papročius ir liaudies meną. Be to, buvo parašyta, kad yra žinomi belgų, serbų, armėnų, rumunų pergyvenimai Pasauliniame kare. Deja, nedaug žinoma apie lietuvių pergyvenimus nepriklausomybės užtikrinimui. Panašiai buvo parašyta ir kituose to meto JAV laikraščiuose.

1919 m. gegužės 11 d. „Chicago Herald Examiner", „Boston Herald", „Washington Star" ir kiti laikraščiai rašė apie Lietuvos delegacijos pastangas Paryžiaus taikos konferencijoje. Rašyta, kad Dr. Ytchas (Yčas) vadovaujama delegacija kreipėsi į JAV prezidentą Wilson, paprašydama Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo. Taip pat buvo paminėtas Lietuvos respublikos pageidavimas įjungti Memel (Klaipėdą) į Lietuvos valstybės teritoriją.

1919 m. gegužės 21 d. „Washington Times" buvo parašyta, jog buvo klaidingai paskelbta, kad Vilniuje surengtame „pogrome" pasireiškė lietuviai. Paaiškinta, kad, Zionistų organizacijos teigimu, „pogrome" dalyvavo tik lenkai ir bolševikai.

Anuometiniuose JAV laikraščiuose daug kartų buvo rašyta apie prez. Smetoną, gen. Žukauską, Kudirką, Vidūną, Lazdynų Pelėdą, Gužutį, Landsbergį, Rimšą ir kitus žymesnius lietuvius.

Ak, nebuvo užmirštas pastaruoju metu mūsų ir nemūsų žiniasklaidoje dažnokai minimas Napoleono žygis per Lietuvą. „Philadelphia North American" rašė, kad Napoleon Bonaparte 1812 m. su 400,000 kareivių pražygiavo per Vilniaus miestą ir tais pačiais metais sugrįžo per Vilnių su 9,000 kareivių.

Šių žinių paskelbimu pasirūpino 1919 m. balandžio 30-1919 rugpjūčio 16 d. New Yorko mieste veikęs Amerikos lietuvių įsteigtas informacijos biuras. Šis biuras teikė žinias ne tik JAV, bet ir viso pasaulio laikraščiams. Beje, jos išlaikymas kainavo 60,000 dolerių.

Šiame rašinyje suminėtos žinios yra tik nedidelė dalis iš Čikagoje veikiančio Lituanistikos tyrimo ir studijų archyve saugomo didžiulio laikraščių iškarpų rinkinio.

Petras Petrutis

GRĄŽINTAS ŠV. KRYŽIAUS RELIKVIJORIUS

Liepos 26 d. Vilniaus Šventosios Dvasios vienuolyne netoli Aušros vartų Vilniaus ortodoksai šventė trijų jų šventovėje palaidotų kankinių — Jono, Antano ir Eustatijo — dieną. 1946 m. liepos 26 d. šventųjų kūnai iš Maskvos buvo grąžinti į Vilniaus Šv. Dvasios cerkvę. Šventųjų pagerbimo iškilmėse dalyvavo Minsko ir Slucko ortodoksų metropolitas Filaretas. Patriarchas su savimi atsivežė 1960 m. iš Vilniaus Kalvarijų Šv. Kryžiaus bažnyčios pavogtą kryžių ir ji grąžino Vilniaus katalikams. Šis kryžius — tai XVIII a. relikvijorius su šv. Kryžiaus reilikvija. Metropolitas pasakojo, kad jam žinomas relikvijorių pavogęs asmuo, kuris 1960 m., dar būdamas paaugliu, keliavo po Lietuvą ir Šv. Kryžiaus bažnyčioje pavogė šį relikvijorių. Suaugęs žmogus gailėjosi tai padaręs, pats ieškojo būdų, kaip grąžinti pavogtą vertybę. Pagaliau tai buvo įvykdyta per metropolitą Filaretą trijų ortodoksų kankinių šventės metu, liepos 26-ąją.

Šv. Kryžiaus relikvijorius yra kalstytas, auksuotas, papuoštas kalnų krištolu. Pati relikvija per tuos 40 metų buvo dingusi, bet Minsko metropolitas Filaretas pats gavo iš Jeruzalės patriarcho šv. Kryžiaus dvi nedideles relikvijas ir vieną įdėjo į grąžinamą Vilniaus katalikams relikvijorių, kitą — į Baltarusijoje ypač garsų Polocko Efrosinijo kryžių. Įdomu tai, kad Vilniaus šv. Kryžiaus relikvijoriuje buvo dokumentas, kuriame parašytas aukotojo vardas (Motiejus Horacijus), bažnyčia, kuriai jis dovanojamas (Jeruzalės šv. Kryžiaus), ir data (1782 m.).

BŽ, 2002, Nr. 16

Vašingtono susitikimai (2)

SAVO MOTINOS IR JŪSŲ AKYSE MAČIAU, KAD LIETUVIAI NIEKADA NEPASIDUODA

Sakė Illinois senatorius Richard Durbin JAV Lietuvių Bendruomenės Senato rūmuose surengtoje Visuomeninių reikalų konferencijoje. Prieš pradėdama pasakoti apie šią konferenciją, turiu pasakyti savo bendrą įspūdį: Amerikos valdžios atstovai žino ką sako. O jie sako taip, kad žmonėms patiktų, kad žmones patrauktų. Ko reikėtų palinkėti beieškančios savo kelio Lietuvos politikams. Per šias dienas Vašingtone pastebėjau, kad amerikiečių politikų kalbose daug asmeniškumo, tai sušildo pokalbį, nuleidžia valdžios pareigūną ant žemės, ant kurios mes visi vaikštome. Bet, manau, kad to juos išmokė gyvenimas, ne teorijos ir ne vadovėliai.

Taigi Vašingtonas, Dirken Senate Office Building Room 562. Čionai rugsėjo 21 d., penktadienio rytą, 10 valandą, renkasi JAV LB Tarybos nariai. Pranešama, kad Kongreso narys John Shimkus šiame posėdyje dalyvauti negalės, yra išvykęs (bet dalyvaus kitą dieną įvyksiančiame pokylyje), o Richard Durbin gali įbėgti kiekvieną minutę, nes 10,30 val. turi dalyvauti balsavime ir ilgai užsibūti negalės. Konferencija buvo apie rimtus dalykus – politiką, NATO, bet mes apie tai jau tiek daug kalbame, kad šį kartą norėtųsi daugiau dėmesio skirti žmogiškesniems dalykams, kurie sušildė šį susitikimą. Tuo labiau, kad kalbėtojai davė tam pagrindo.

– Mūsų kova už laisvę tęsėsi taip ilgai, nuo mūsų tėvų laikų, ir mes negalėjom tikėtis, kad komunizmas žlugs mūsų akivaizdoje, mūsų gyvenamuoju laikotarpiu, – kalbėjo sen. R. Durbin, – bet aš savo motinos ir jūsų akyse mačiau, kad lietuviai nepasiduoda. Tai buvo sunkus ir skausmingas karas. Aš prisimenu, kiek energijos gavau, matydamas, kad lietuviai buvo pasiruošę nugalėti visus sunkumus, jie ėjo net prieš tankus prie Televizijos bokšto. Mačiau barikadas. Mane nuvedė parodyti ginklus, su kuriais jie ruošėsi kariauti – jais nebūtų buvę galima nušauti net paukščio. Aš toks laimingas, kad turėjau galimybės pamatyti naują Lietuvą. Prisimenu, kai Valdas Adamkus pasakė, kad jis važiuos į Lietuvą kandidatuoti į prezidentus, aš pagalvojau: verčiau jau žaistų sau golfą Amerikoje, ką jis ten galės padaryti?! O šiandien mes skaitome laikraščiuose apie baisų rusų kariuomenės smukimą. Širdį skauda prisimenant, kaip mes jų bijojom ir kokie jie dabar yra. Aš negaliu pasakyti, kas bus Prahoje, bet mes esame girdėję tiek daug viltingų dalykų iš prezidento Bush administracijos, kad tikiuosi geros ateities. Praha įeis į mūsų istoriją. Aš buvau sutikęs vykti į konferenciją Brazilijoje, bet kai sužinojau, kad tą savaitę vyksta Prahos renginiai, pasakiau, kad negaliu praleisti to istorinio momento, juk mes tiek daug pastangų įdėjome, mes tiek daug esame tam paaukoję. Aš skrisiu į Prahą. Ten spręsis mūsų ir mūsų kraštų ateitis. Tikiuosi, kad narystė NATO užtikrins ramų gyvenimą mūsų kraštuose.

Tai buvo tikrai nuoširdi kalba, ir tai negalėjo nesujaudinti besiklausančių lietuvių, kurie iš prigimties yra jausmo žmonės. Konferencijos vedančioji Regina Narušienė, pristatydama Senato narį Richard Durbin, pasakė, kad jis šiemet turės būti perrenkamas naujai kadencijai ir pakvietė jam padėti. Man atrodo, kad Illinois lietuviai myli savo senatorių ir dės visas pastangas, kad ir kitą kadenciją jis išliktų JAV Senate.

Galima pagalvoti, kad margoje Amerikoje visi yra kaip nors susiję su Lietuva ar lietuviais. Štai išėjo kalbėti dr. Mike Haltzel, Senato Užsienio reikalų komiteto Europos pakomitečio štabo direktorius ir vyriausiasis senatoriaus Joseph Bidero užsienio reikalų patarėjas, ir prisipažino, kad jis yra žydas iš Nemunaičio. Bet savo kalbą jis pradėjo nuo sparnuoto posakio apie NATO:

– Sprendžiant iš Lietuvos Amerikos santykių, Lietuvos kandidatūra NATO yra toks savaime suprantamas dalykas, kaip amerikietiškas obuolinis pyragas. Jūs norit įstoti į NATO, – tai gerai ir Amerikai, ir jums, – sakė dr. Mike Haltzel. – Mes nesame įsigilinę į jūsų kultūrą, todėl mums labai naudinga iš jūsų gauti kuo daugiau žinių. Aš žinau, kad jūsų įsivėlimas į Lietuvos reikalus per pastaruosius 11 metų siekia toliau negu NATO narystė. Jūs daug dirbate norėdami į Lietuvą atvesti ir užsienio investicijas. Kitos šalys tiek daug jų nėra gavę, jeigu imti pagal gyventojų skaičių: „Coca Cola", „Kraft Food", „Motorola" ir kt. Nežinau detalių, bet man atrodo, kad Amerikos lietuvių visuomenė labai padėjo Lietuvai ir politiškai, ir ekonomiškai, kad kraštas galėtų vystytis. Penkių dešimtmečių okupacijos našta yra didelė. Jūs, kovodami dėl Lietuvos laisvės, patys tapote labai gerais diplomatais. Jūs turite ir gerus ambasadorius, man teko pažinoti ir ankstesnį jūsų ambasadorių Stasį Sakalauską. Tikiuosi, kad Lietuva taps NATO nare ir gera JAV partnere, nes mūsų vertybės yra bendros. Šios dienos laikraštyje Vokietijos ministras rašo, kad ilgai gyvenusiems totalitarinėje sistemoje žmonėms sunku pereiti prie demokratijos. Lietuva tai išsprendė greičiau už kitas.

Padaręs šį politinį įvadą, dr. Mike Haltzel su džiaugsmu leidosi į savo kilmės istorijos labirintus.

– Prieš keletą metų aš mažai ką žinojau apie savo šaknis. Jeigu jūs iškentėsite penketą minučių, aš papasakosiu, kaip aš tapau lietuviu. Mes esame Amerikos žydai iš abiejų pusių. Mano šeima atvyko prieš I Pasaulinį karą. Esu laimingas žmogus, man pasisekė padaryti daug darbų. Esu žydas, bet tai buvo taip seniai, ir kai aš klausdavau savo tėvų apie šeimos istoriją, jie nieko man negalėdavo pasakyti. Tėvo vyresnė sesuo žinojo, kad mūsų senelis kilęs iš Austro-Vengrijos. Kadangi jie ten gyveno nelabai gerai, apie savo gyvenimą nenorėdavo kalbėti. Mamos pusė buvo kilusi iš Lietuvos-Rusijos. Kai paklausiau savo mamos, ji pasakė, kad jie – iš Nemunaičio, kur buvo vargingiausi iš vargingiausių. Nežinojau apie ką eina kalba. Bet aš turiu vyresnę pusseserę, kuri užsimanė tapti rašytoja. Ji iš Pennsylvanijos. Jos pirmojoje knygoje labai gražiai aprašyta šeimos istorija. Ji daug dirbo archyvuose — mormonai Utah ir žydai New Yorke turi gerus archyvus – ir parašė gerą knygą, kuri buvo greitai išpirkta. Tą knygą nupirko ir mano žmona. Jau antrame puslapyje ji užtiko Nemunaičio vardą. Mano senelis Nemunu plukdė sielius. Kai prieš kelis metus vyko gyventojų apklausa, mums teko atsakyti į ilgosios apklausos klausimus. Žmonės nemėgsta, kai klausinėja apie jų tualetus, bet aš istorikas, ir man tai buvo svarbu. Ten buvo klausiama apie senelius. Mes ilgai sprendėme, ką parašyti, iš kur mes esam. Mano žmonos šaknys yra Anglijoje, Šveicarijoje ir Airijoje. O ką man rašyti: Lietuvą, Rusiją, Austro-Vengriją? Kai mano mamos tėvas išvyko iš Nemunaičio, ten buvo carinė Rusija. Tada mes su žmona pasiėmėm raudono vyno butelį ir bandėm išspręsti, ką parašyti apie savo šaknis. Pagaliau, kai vynas buvo beveik išgertas, aš parašiau, kad esu lietuvis. Po savaitės susiradau Stasį Sakalauską. Jis buvo labai patenkintas, kad aš taip apsisprendžiau ir pakvietė mane aplankyti Lietuvą. Aš ne šiandien gimęs ir supratau, kad jis mane kviečia ne dėl mano gražių akių...

Dr. Mike Haltzel papasakojo apie apsilankymą Lietuvoje ir Nemunaityje, kur prieš karą gyveno 200 gyventojų, o trečdalis jų buvo žydai. Jis netgi rado žmonių, kurie prisiminė jo senelį, kuris turėjo netekėjusią dukrą. Susitikimai Lietuvoje ir Alytuje jam paliko šiltus prisiminimus, ten jį pasitiko su televizija ir lietuvišku šakočiu. Dabar šiuos prisiminimus pratęsia kasmetiniai kalėdiniai atvirukai.

Bet šiuos sentimentus, kaip ir reikėjo tikėtis, aptemdė holocaust tema, kurios, žinoma, kalbėtojas žydas negalėjo nepaliesti. Bet apie tai turėtų būti atskira tema, nes reikia nors trumpai paminėti dar vieną pranešėją, lietuvių draugą ir partnerį, lenkų pulkininką Casimir I. Lenart, Amerikos Lenkų Kongreso Vašingtono būstinės direktorių, kurio kalbos tema buvo „Centrinės ir Rytų Europos koalicijos vaidmuo". Apie šią organizaciją, į kurią įeina ir JAB LB bei ALTas, plačiai vakar dienos reportaže kalbėjo Regina Narušienė, belieka tik pateikti keletą apibendrinančių frazių iš K. I. Lenart kalbos. „Dažnai kalbama apie mūsų kraštų nesantaiką, bet mes turime bendrą kovos su komunizmu patirtį, ir tai suartino Lietuvą ir Lenkiją, – sakė jis. – Mūsų visuomenė buvo susirūpinusi, kad rusai elgiasi taip, kaip anksčiau elgėsi sovietai: jie nori sustabdyti NATO plėtimąsi. Rusų imperializmo politika paskatino jungtis ir įkurti Centrinės ir Rytų Europos koaliciją".

Po renginio paprašėme JAV LB Tarybos prezidiumo pirm. Reginos Narušienės komentaro. „Svarbiausia, ką išgirdome, tai realybė: žydai turi didelę įtaką Amerikoje ir mes negalime pykti ant jų, kad jie įtakingi, bet turim suprasti ir atlikti savo pareigas. Šiandien mes pamatėm, kad turim daug draugų. Lenkų bendruomenė kartu su mumis. Vyresniosios kartos žmonės vis dar prisimena mūsų bendros istorijos žaizdas dėl Vilniaus. Bet mes turim žiūrėti į ateitį. Tai nereiškia, kad neturim būti atsargūs. Lenkai mums buvo labai dosnūs, jie mums daug padėjo kelyje į NATO, ir tai reikia pripažinti. Gyventi praeitimi negalima. Kai žmogus eina atbulas, jis greitai virsta", – sakė R. Narušienė.

Konferenciją sveikino, dėkojo išeivijai už įvairiapusę paramą ir džiaugėsi pastangomis gauti kitų etninių grupių pritarimą NATO praplėtimo reikalu LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas.

Algimantas Gečys tarė šiltą žodį kolegai iš ALTo Algiui Rimui, kuris buvo šios konferencijos iniciatorius, bet dėl sunkios ligos negalėjo atvykti. Beje, kitą dieną JAV LB Taryba jam pasiuntė sveikinimus su visų narių parašais ir sveikatos linkėjimais.

Po to JAV LB apylinkių atstovai, pasiskirstę grupelėmis (jų buvo 11), lankė savo senatorius ir Kongreso narius bei jų štabus. Organizatoriai kiekvienam valdžios pareigūnui buvo parengę atmintines. Aplankuose buvo padėka senatoriams, kurie balsavo už Baltijos kraštams svarbų dokumentą „Freedom Consolidation Act", taip pat LR Ambasados parengtas leidinys apie Lietuvos pasiruošimą kelyje į NATO.

Audronė V. Škiudaitė

JAV Kongreso biblioteka, didžiausias Amerikoje knygų lobynas, kur yra ir lietuviškos spaudos.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $100.00. Foreign countries $115.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$100.00	$60.00	$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$115.00	$65.00	$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$66.00	$45.00	$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$65.00	$50.00	$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Reguliariu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$160.00	$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$55.00		

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
Administratorius – **Valentinas Krumplis**
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: **administracija@draugas.org**
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

KAS NULEMIA PAŽANGĄ AR ATSILIKIMĄ

Trečią kartą po nepriklausomybės atkūrimo Lietuva rinks prezidentą.

Vytautas Landsbergis, išsivadavimo judėjimo vadas ir pirmasis atkurtos valstybės vadovas, skirtingai nuo prezidento rinkimų 1993 ir 1997 metais, kai jo vaidmuo rinkimų scenarijuose buvo įtakojantis arba tiesioginis, šiuose prezidento rinkimuose aktyviai į rinkimų proceso paruošiamąjį tarpsnį asmeniškai nėra įsijungęs.

Jis sutiko duoti išskirtinį pasikalbėjimą dienraščiui „Draugas".

— Gerbiamas Profesoriau, ar galima būtų sakyti, kad šiuos prezidento rinkimus pasitinkate, kaip veikiantis politikas, tačiau stebintis juos daugiau ar mažiau iš šalies: Jūs pats nekandidatuojate, konservatorių kandidatas Andrius Kubilius atsiėmė savo kandidatūrą prezidento Valdo Adamkaus naudai. Kaip apibūdintumėte šią priešrinkiminę situaciją?

— Na, ne visai taip yra, kad aš nesu pasisakęs dėl rinkimų. Aš esu partijos pirmininkas, mūsų partija iškėlė kandidatą Andrių Kubilių, ir aš pasisakiau už tai, kad jis turėtų rinkimuose dalyvauti. Būtų gera, kad ir laimėtų, jis yra tinkamas žmogus, būtų geras politikas toje pozicijoje.

Vertina Andrių Kubilių

Jis puikiai pasirodė kaip ministras pirmininkas. Moka bendrauti su užsienio politikais, labai apsiskaitęs, įdomiai kalba, turi ką pasakyti, turi humoro jausmą. A. Kubilius, tikrai būtų geras Lietuvai atstovaujantis vadovas.

O kadangi vadovui tenka spręsti vidinius politinius konfliktus, tai jis irgi pasirodė kaip žmogus, sugebantis sutelkti margą kolektyvą Vyriausybėje, kai Lietuvos reikalai buvo kritiškoje situacijoje. Jis nesiėmė žmonių atleidimo, keitimo — su visais buvo draugiškas, konstruktyvus, dalykiškas. Aš žinau, kad liko labai geri įspūdžiai — su juo galima dirbti.

Todėl, būdamas prezidentu, kad ir tiesiogiai nevadovaudamas Vyriausybei ar kitiems Seime ką nors atstovaujantiems politikams, bet kylant problemoms, sakysim, tarp Seimo frakcijų, dėl nestabilios daugumos, ar Vyriausybei turint vidinių sunkumų, toks prezidentas galėtų būti geras.

Žinoma, yra visokių kitų dalykų Lietuvoje. Mes nebuvom labai tikri, kad Andrius Kubilius gali laimėti. Tačiau galų gale buvo padaryta demokratinė atranka pačioje partijoje — mes pirmą kartą partijos mastu surengėme vidinius kandidato rinkimus. Trys kandidatai pateikė savo programas, susitikinėjo partijos skyriuose, partijos nariai balsavo ir išrinko A. Kubilių. Tai yra žingsnis pirmyn brandinant demokratiją Lietuvoje, ir aš esu tuo patenkintas.

„Partneriais norėtų matyti liberalus

— Bet A. Kubilius savo kandidatūrą atsiėmė neprasidėjus rinkimų kampanijai. Ar Jūs pritarėte tokiam žingsniui? Ar tas žingsnis buvo derintas su konservatorių partijos vadovybe, ar tai buvo asmeninis A. Kubiliaus apsisprendimas?

— Tai buvo pasekmė anksčiau padaryto principinio sprendimo: būtina pasiekti, ar bent stengtis pasiekti, kad nuo centro dešinės eitų vienas kandidatas.

Su kai kuriomis partijomis buvom sutarę tuo klausimu. Su liberalais tačiau nesisekė konstruktyviai kalbėtis.

— Su kuriais liberalais?

— Na, aš manau, kad yra vieni liberalai, kuriems vadovauja Eugenijus Gentvilas. O atskilusi grupė, pasivadinusi kitaip, yra visai kas kita.

Taigi, čia būtų mūsų partneriai. Ir mes optimistiškai galvojom, kad kokią nors procedūrą, (ar būtų koks vidinis balsavimas, reitingavimas ar dar kas nors) galima išrasti, tokiu būdu abi partijos apsispręstų dėl vieno bendro kandidato. Jeigu tai būtų Gentvilas — mes jį remtume, jeigu tai būtų Kubilius, tada liberalai remia Kubilių.

Tada yra jėga, kuri gali jau ką nors reikšti. Tada kokie nors kiti, nors pretenduojantys į dešinę — tampa marginalijomis.

Didžiausios galimybės — V. Adamkaus

Tačiau tebesant šitam atviram klausimui, pasirodė dar vienas kandidatas, kuris kaip tik ir gali būti tas vienas centro dešinės kandidatas.

Visai logiška, kad tiek Kubilius, tiek visa partijos vadovybė nebematė rimtesnio pagrindo eiti ir konkuruoti su V. Adamkum, t.y. atimti nuo jo dalį balsų dėl kažkokio „sportinio intereso". Jo galimybės laimėti vis dėlto yra didžiausios.

Kaip elgsis kitos partijos — pamatysim. Ir mūsų partija dar turi šį klausimą spręsti konferencijoje, bet jau formaliai, arba iškėlus padiskutavimui. Kubilius neturi įgaliojimų ankstesnį konferencijos sprendimą pats atmesti. Jis pasakė savo nuomonę, o partijos konferencijoje bus padarytas sprendimas. Pavyzdžiui, remti V. Adamkų, arba kol kas dar nepareiškiant absoliutaus rėmimo.

Yra jau kilusi viena mintis. Jeigu kartais taip atsitiktų, kad V. Adamkaus oponentai eitų spaudimo ir šantažo keliu, panaudodami Generalinę prokuratūrą ir tariamus „nusikaltimus" dėl sutarties su „Williams International", na, ir gal priverstų Adamkų susvyruoti (galų gale pakirstų žmogaus ir nervų sistemą, ir sveikatą su komunistiškais pažeminimais bei užsipuldinėjimais, ką galim žinoti), gal reiktų ir Kubiliaus kandidatūrą dar turėti atsargoje. Tokia buvo mintis, mes ją šiek tiek svarstėm.

Nuo veiklos vertinimų — susilaiko

— Kaip Jūs apibūdintumėte Valdo Adamkaus prezidentavimo penkmetį? Kokias matytumėte stipriąsias jo, kaip valstybės vadovo, puses, o kuriose srityse galbūt būtumėte laukęs daugiau?

— Aš nelabai norėčiau kalbėti kritiškai. Dabar yra labai atsakingas laikotarpis. Gal kai tas prezidentavimas jau bus istorija — vienos ar dviejų kadencijų, — tada galima būtų ir aptarti kai ką: kas buvo iš tikrųjų pozityvu, naudinga, reikalinga Lietuvai, o kas gal buvo pageidautina, bet dėl kokių nors žinomų ar nežinomų aplinkybių jis nesiėmė tam tikrų iniciatyvų. Čia turbūt dar ne laikas tai nagrinėti.

Bendras indėlis yra pozityvus ir jo pakanka parodyti pasitikėjimą esama situacija. Kaip matyti, ir pats V. Adamkus yra motyvuotas užbaigti istorinius Lietuvos darbus, kurie eina nuo Kovo 11-osios, siekiant įtvirtinti ir apsaugoti Lietuvos nepriklausomybę, vakarietiškos orientacijos pasirinkimą.

Yra didesnių problemų

— O ką Jūs atsakytumėte žmonėms, kurie sako, kad vis dėlto kažkas yra negerai valstybėje, jeigu geriausias pasirinkimas prezidento rinkimuose — balsuoti už 76-erių metų žmogų, kiek jis simpatingas ir patrauklus bebūtų?

— Aš pasakyčiau, kad tarp dalykų, su kuriais valstybėje yra negerai, šis yra tik labai nedidelis simptomas. Ir tikrai ne pats reikšmingiausias — tinkamo kandidato į prezidentus amžius. Na ir kas?

Ar nėra didesnių problemų ir blogybių šitoje valstybėje? Todėl šitai turi būti taip akcentuojama: aure, įrodymas, kad valstybėj štai kažkas netvarkoj...

Galima dešimtis kur kas svaresnių dalykų iškelti, parodant, kad Lietuvoj daug kas negerai, jeigu jau nekalbėsim apie Šekspyro apibūdintą Danų karalystę...

Išmėginimą valdžia atlaikė ne visi

— Centro dešinė prezidento rinkimus pasitinka vis dėlto gana susiskaldžiusi ir susipriešinusi. Kairėje to nematyti. Kokias Jūs matytumėte viso to priežastis? Prisiminkime Sąjūdį. Vis dėlto turėta milžiniško pasitikėjimo, atrodė, kad gali sustabdyti tokią sutelktą ir motyvuotą politinę jėgą? Po dvylikos nepriklausomybės metų — dešinysis sparnas atrodo suskaldytas, sutrupėjęs. Tuo tarpu kairėje kaip tik matyti konsolidacijos požymių.

— Aš galiu tiktai pamąstyti.

Ta labai plati dešinė — nepriklausomybinė ir reforminė dešinė, norėjusi Lietuvoje permainų, išėjimo iš sovietinio socializmo, tiek struktūrinio, tiek ir mentaliteto prasme, — ji buvo veiksminga. Bet kodėl nelabai ilgai?

Opozicijoje galbūt ji būtų ir toliau buvusi tokia pati galingai spaudžianti. Bet ji turėjo galimybę žengti į realią valdžią ir vykdyti realią programą.

O tada ateina išmėginimas valdžia. Ar tikrai jūs kitokie, visai kitokie negu anie?

Ir palaipsniui pasirodo, kad žmonės nėra visiškai kitokie. Ir jie turi savo silpnybių, ir jie pažeidžiami, ir jie gali dėl antraeilių dalykų, dėl ambicijų, dėl karjeros pradėti tarpusavyje peštis. Pavyzdžiui, vienas bendražygis Kovo 11-ąją, toje pačioje parlamento salėje iškėlė reikalavimą: jeigu tai nepatenkinama — „aš pereinu į opoziciją".

Vadinasi, žmonės jau matė save nepriklausomoje Lietuvoje tam tikruose postuose, su tam tikromis funkcijomis.

Čia ne unikalus atvejis. Buvo žmonės ir kuklūs, ir atsidavę valstybės darbui, nekeliantys jokių reikalavimų. Ir buvo žmonės jau projektuojantys savo asmeninius tikslus ir planus toje valstybėje.

Konkurencija — natūrali demokratinė būsena

Taigi, toje Sąjūdžio dešinėje, kuri buvo plati (ten ir kairės buvo, visko ten buvo), glūdėjo ir silpnumo prielaidos: ir asmeninės, ir taip pat programinės.

Sąjūdžio programa buvo sukurti daugiapartinę politinę struktūrą vietoje vienpartinės, kuri iš tikrųjų nebuvo net vienpartinė. Buvo valdantis klanas su kompartijos narių bilietais. Kitų partijų nesant, tai buvo ne partija, bet uzurpavęs valdžią klanas.

O mes turėjome sukurti daugiapartinę struktūrą, kurioje atsiranda konkurencija tarp partijų. Tai nebuvo kažkokia netikėta blogybė, nes visai sąmoningas tikslas eiti į demokratinę būseną.

Ir galų gale tai pavirto tam tikra tarpusavio konkurencija. Žinoma, dešinysis sparnas susilpnėjo — atsivėrė galimybės pervilioti atskiras grupeles, frakcijas ar partijas į kitą pusę. Arba supriešinti, arba pervilioti. Mokančių tai daryti žmonių kairėje pusėje buvo gausu.

Skiriasi politinės raiškos metodai

Kita vertus, iš Sąjūdžio laikų ėjo dar tokia tradicija, kad visi yra laisvi. Sąjūdyje net nebuvo narystės: tu dalyvauji ir viskas, tai tavo apsisprendimas. Jeigu nusigręžei, nuėjai — ką padarysi, tu jau nebe dalyvis. Nėra jokių įpareigojimų, nei programinių, nei statutinių.

O kairėje pusėje buvo sena geležinė disciplina su vadizmo elementais. Yra pirmasis sekretorius, jis partijos vadas, nuo jo priklauso tavo karjera. Ir prašom, būkit malonūs visi vykdyti, kas pasakyta.

Jeigu pasakyta, štai ten pulti — visi tai ir daro. Pasakyta: jūs matot tuos sąjūdininkus, kaip mes juos tvarkysim? „Mušti į galvą!" Aiškus šūkis. Ir mušama į galvą. Tai visai kitokia mąstysena ir kitokie politinės veiklos metodai. Tokie metodai gal ir konsoliduoja: kova petys į petį, sunaikinti politinį priešą...

Dešinėje pusėje tokios mąstysenos nebuvo. Statom valstybę. Jeigu yra kliudančių — jie yra tam tikra prasme priešai to tikslo, bet ne mūsų troškimo būti valdžioje.

Troškimas būti valdžioje kažkaip sutelkia. Juolab paskui pasidalinti ta valdžia ją iškovojus. Visi bus apdovanoti, atlyginti už ištikimybę. Ar ne todėl sakoma, kad kairė labiau sutelkta? Yra ir tam tikros tradicijos, jau atėjusios iš kompartijos laikų, ir mentaliteto savybės.

O centro dešinė, ta demokratinė, liberali dešinė, pasitiki, kad žmonės yra geri, jie supras, jiems tik reikia paaiškinti, vengiant įsakinėti net savo nariams, žemesniems pareigūnams... Aš neprisimenu tokių dalykų, kad būčiau kada nors pasakęs: štai, eisi dabar, padarysi tą ir tą, jeigu ne, tai...

Nukelta į 4 psl.

Danutė Bindokienė

Gerbti ir publiką, ne vien jos dolerius

Kai mūsų tautiečiai grįžta iš viešnagės Lietuvoje, su džiaugsmu pasakoja, kiek kartų teko apsilankyti teatre, operoje, matyti puikų baleto pastatymą. Net vasaros metu ištroškusiems dvasinio peno netenka nuobodžiauti: visur vyksta festivaliai, spektakliai ir koncertai po atviru dangumi — dalyvauk ir gėrėkis...

Beje, tai būdinga ne tik Lietuvai, bet kiekvienai kultūringai valstybei. Tik pavartykime gyvenamojo krašto laikraščius ar žurnalus ir atkreipkime dėmesį į ištisas skiltis, užpildytas įvairių įvairiausių renginių bei pramogų pasiūlomis: parodos, teatrai, naujausių filmų premjeros, žinomų ir mažiau žinomų dainininkų (ar jų grupių) gastrolės... Rodos, kiekvienas žmogus, nepaisant skonio ar pomėgių, čia ras tai, kas labiausiai patraukia.

Ar publika užpildo sales? Be abejo, kitaip visas tas šurmulingas pramogų pasaulis subyrėtų. Įprasta, kad savaitgaliais tam tikra gyventojų dalis pasirenka, kaip praleisti laisvalaikį — ir savo sunkiai uždirbtus dolerius. Sakome — tam tikra gyventojų dalis, nes galbūt tiek pat, ar dar daugiau, niekur iš namų neišeina, pasitenkina savais reikalais: čia laisva šalis, tad kiekvienas gali laisvai pasirinkti.

Deja, lietuviai, gyvenantys toli nuo savo kilmės krašto, dažniausiai to pasirinkimo laisvės neturi. Mūsų savaitgalinės pramogos bei kultūriniai renginiai turi platesnę prasmę. Jie dažniausiai nesiriboja vien maloniu laiko praleidimu, pramoga, bet ruošiami vadinamiesiems „kilnesniems tikslams". Rengėjai, besistengdami prisivilioti kuo daugiau publikos, prie kvietimo į renginį paprastai prikabina ir tam tikrą pasibeldimą į sąžinę: jeigu neateisite, nukentės labdara, nebeskambės chorų dainos, užsidarys lietuviškos mokyklos, sunyks organizacijos, našlaičiai vaikščios basi ir apiplyšę, o seneliai elgetaus miestų gatvėse... Lietuviškos veiklos gyvastingumas remiasi renginių pasisekimu, o pasisekimą laiduoja kupinos publikos salės.

Mes tuo nesistebime. Juk visuomet taip buvo, nuo pat lietuviškosios imigracijos pradžios. Lietuviški renginiai nėra skirti tik pasižmonėjimui ar pramogai, bet svarbesniam reikalui. Jeigu iš kurio koncerto ar pokylio išeiname malonai nusiteikę ir patenkinti, tai papildoma dovana mums patiems. Tačiau neretai pasitaiko kaip tik atvirkščiai: einame namo nusivylę, išvargę, gailėdamiesi sugaišto laiko. Ramina tik mintis, kad už bilietą išleisti doleriai kažkam atneš naudos.

Naujieji lietuviai imigrantai dar nespėjo susigyventi su šia mūsų pažiūra į savo renginius. Dėl to ir pasigirsta kritika, kad programa buvo prasta, vaidinimas tiesiog juokingai nevykęs, o maistas pokylyje nevertas pinigų, kuriuos už tą „malonumą" reikėjo sumokėti. Jie dar nepratę žvelgti tuo platesniu žvilgsniu, kuris ilgesnį laiką čia gyvenantiems visuomet padėjo į savo bendruomenės ruošiamus renginius reaguoti atlaidžiai. Nors dažnas ir prisižadėdavo daugiau į salę kojos nekelti, bet, žiūrėk, ir vėl pasiduoda rengėjų kvietimams bei pagraudenimams...

Metams slenkant ir tie uoliejі renginių lankytojai išretėjo. Vieniems per toli atvažiuoti, kiti vengia vakarais vairuoti automobilį, dar kitiems apskritai atsiranda priežasčių, dėl kurių nesiryžta palikti namus. Ir salės tuštėja, ir rengėjai grąžo rankas iš nusivylimo, ir kaltina savo tautiečius visuomeninio susipratimo stoka, apatija lietuviškiems reikalams. Kaltina ir neseniai atvykusius lietuvius, dėl ko jie nesidomi lietuviška veikla.

Visgi pasitaiko išimčių. Tuomet visi džiaugiasi, kad renginys pavyko, susirinko daug publikos. O kai kas net pavydi: va, pas juos tai prisirinko žmonių, o pas mus atėjo tik saujelė. Gaila, kad taip galvojantys nepaieško tikrųjų priežasčių, dėl ko vieni renginiai pavyksta, kiti ne.

Pasisekimą užtikrina rengėjų pastangos, pasiūlant publikai daugiau, negu pirmą pasitaikiusį dainininką, kuriam jau seniai reikėjo nuo scenos nulipti, ar tokią programą, kad geriau jos išvis nebūtų buvę. Šiandien žmonėms reikia daugiau, negu tik gerų norų. Verčiau suruošti vieną aukšto lygio renginį, negu kelis, kuriais niekas nesidomi. Geriau padėti daugiau pastangų, panaudoti vaizduotę, suorganizuoti gerą kultūrinį įvykį, negu dar kartą pasukti tais pačiais nutryptais ir išklampotais keleliais. Rengėjai turėtų atsiminti, kad būtina gerbti ir publiką, ne tik jos atneštus dolerius.

AUTOMOBILIU PER KURŠIŲ NERIJĄ

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Nr.12

Bendras įspūdis — kapinės neprižiūrimos. Dauguma kapaviečių apleistos, aptekusios piktžolėmis, kai kurios net apšnerkštos, pakraščiuose matyti šiukšlių ir atliekų kalnai. Tiesa, yra ir sutvarkytų, prižiūrėtų kapaviečių, bet jų — mažesnioji dalis.

Didelis skirtumas nuo lietuviškų kapų, kurie savo apželdinimu, sutvarkymu, rimties nuotaiką žadinančia aplinka primena jaukius ramybės parkus.

Europos rūpestis

Gero pusdienio Kranto kurorte pasirodė visiškai gana susipažinti su vietiniais vasarojimo patogumais, kultūriniu kontekstu ir pasiūla paslaugų, kurios įtikina, kad vykti čionai reikia labai specifinio kontingento keliautojų.

Vakaruose yra populiari kultūrinio turizmo praktika, kai organizuojamos tikslinės kelionės ir ekskursijos į egzotiškus kraštus, istorinėmis ir kultūrinėmis įžymybėmis garsias vietoves, kurios traukia žmones išskirtinai pažintine prasme. Kelionės į Karaliaučiaus kraštą tik šia prasme ir gali būti įdomios: sugrįžti į dingusį laiką, patirti istorijos fiasko, išgyvenusios civilizacijos šaltį, dramatišką likimą žmogaus, atsidūrusio svetimoje žemėje, be savo šaknų.

Pabuvojęs rusiškai administruojamose žemėse, netrunki pajusti mielą jausmą: ši gerai pažįstama „tvarka" tavęs jau nebesaisto, ačiū Dievui, esi čia tik svečias ir pakeleivis. Ir kiek bebūtų netobulas lietuviško gyvenimo susitvarkymas, čia ypač ryškiai pajunti, kaip neįtikėtinai toli jau esame atitrūkę nuo tų, su kuriais dar tik prieš dešimtmetį dalijomės „burlioko prie Volgos" Iljos J. Repino metaforomis kalbant, dalia.

Antra vertus, drauge čia aiškiai pajunti, prieš kokį rimtą išbandymą yra atsidūrusi Europa, įskaitant ir Lietuvą pirmiausiai, siekiant rasti modus vivendi su šiuo skurdo, atsilikimo, socialinių bei politinių problemų anklavu. Galime bent tiek ramintis, kad tas rūpestis šiandien yra nebe mūsų vienų, o bendras, visos Europos.

Nida — jau kitas pasaulis

Rusijos-Lietuvos sieną kirtome jau sutemus, nedaug prieš vidurnaktį.

Kelias valandas tuščiai sugaišome Rusijos pusėje: jau ir šiaip iš lėto judėjusi automobilių eilė vienu metu porai valandų visiškai įstrigo.

„Generolai" — be eilės

„Kas, kaip, kodėl?", — žmonės ėmė teirautis sieną saugančių kareivių.

„Generolas važiuoja", — mįslingai aiškino rusų pareigūnai kovinėmis uniformomis. Eiliniai kareivėliai tuo laiku išskirtinai uoliai darbavosi šalikelėse: šlavė kelkraščius, privažiavimus prie pagrindinio kelio, rinko šiukšles ir atliekas iš pakrūmių, švarinosi aplink sargybos postą.

Neaišku, kur tas generolas važiavo — vizituoti pasienio posto ar rengėsi kirsti valstybinę sieną, — tačiau dvi valandas automobilių eilė (o jų prisirinko arti šimto) nepajudėjo iš vietos.

Tiesa, retsykiais, vienas kitas automobilis kairiąja kelio puse aplenkdavo eilę, privažiuodavo prie „šlagbaumo", vairuotojai užeidavo į tarnybines patalpas pas posto vyresnįjį. Kurį laiką ten užsibuvę, žvaliai grįždavo į savo automobilį, „šlagbaumas" pasikeldavo, nelaukiant, kol pirma pravažiuos generolas, ir rūkdavo toliau — prie kitų patikrinimo kordonų.

Lietuvos pusėje eilių nebuvo

Neskaičiavau kiek tokių „generolų" pravažiavo be eilės, tačiau per porą valandų apsišlavę aplinkui, rusų pasieniečiai pagaliau pakėlė „šlagbaumą" ir ėmė leisti iš eilės visus kitus, t.y. ir su žemesniais nei „generolo antpečiais".

Toliau vėl kartojosi tos pačios procedūros, kaip ir įvažiuojant į Rusiją — kompiuterio klaviatūros baksnojimas neįgudusiais pirštais, įdėmus automobilio kėbulo ir variklio numerių tyrinėjimas su šviesturėliu, pasų persirašinėjimas ir t.t.

Bus daugiau

Medinė skulptūra Juodkrantėje. **Baniutės Kronienės** nuotrauka

HARTFORD LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS RENGINIAI

Jau metai, kaip esu pažįstama su energinga, veržlia, pilna sumanymų Danute Giedraityte-Grajauskiene. Ji 10 metų su pertraukomis vadovauja Hartford, CT, Lietuvių Bendruomenės valdybai. Tai viena veikliausių apylinkių visoje valstijoje. Danutės dėka, rugsėjo 7 dieną, kas tik norėjo, apsilankė New Yorke, ji surengė ekskursiją. Keliavo žmonės autobusu iš įvairių CT vietovių, aplankė istorines vietas, turėjo įdomią progą paklajoti po miestą. Kelionės metu dar žiūrėjo filmus apie pirmuosius lietuvius Amerikoje.

Susitikimo metu Danutė pasidžiaugė, kad turi grupę savo bendraminčių, kurie jai visada mielai talkina, ruošiant renginius. Tai: Danguolė Banevičienė, Kristina Šerkšnienė, Danutė Dmowski, Juozas Giedraitis, Viktoras Kogelis. Hartfordo LB valdyba spalio mėnesį ruošia keletą renginių, kurie tikrai sudomins visus. Rengėjai mano, kad tie susitikimai bus įdomūs įvairaus amžiaus ir įvairių interesų publikai.

Jau spalio 13 d., 3 val. p.p. Hartford apylinkė kviečia į muzikos ir poezijos popietę, kurioje skambės poeto, Jotvingių premijos laureato, gyvenančio New Haven — Jono Zdanio poezija, girdėsime fortepijonu atliekamus muzikos kūrinius, bus galima susipažinti su dailininkės iš Tauragės Danguolės Jokubaitienės darbais, ji atvežė į Ameriką daug savo darbų.

Spalio 20 dieną visus atvykusius sudomis gydytojos Dalios Giedrimienės paskaita — apžvalga apie mediciną dabartinėje Lietuvoje. Spalio 27 dieną išgirsime informaciją apie investicijas, jų galimybes. Šiame susitikime dalyvaus Asta Žiogaitė iš New Jersey.

Lapkričio 10 d. visi atvykę turės progą smagiai praleisti laiką, klausydami „Kanklių" ansamblio iš Lietuvos koncerto. Ansamblis dalyvaus Mišiose ir vėliau koncertuos salėje. Danutė Grajauskienė su savo bendraminčiais laukia atvykstančių į šiuos rengínus, kurie vyks Šv. Trejybės parapijos salėje, 53 Capitol Str., Hartford, CT.

S. Šimkutė

Tai vienintelis dienraštis išeivijoje
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LIETUVIŲ TELKINIAI

GRAŽIAI PAMINĖTAS DIDYSIS MŪSŲ POETAS

Didžiojo mūsų poeto ir neabejotino patrioto Bernardo Brazdžionio mirtį skaudžiai išgyveno ne tik visa Lietuva, bet taip pat ir pasaulyje pasklidę mūsų tautiečiai. Jo prisiminimą rugsėjo 8 d. surengė ir vietinis Lietuvių klubas.

Tą sekmadienį buvo tradicinės lietuvių pamaldos. Kunigas ir skaitytoja priminė visiems, kad šios Mišios aukojamos už mirusį lietuvį poetą ir didįjį savo tėvynės mylėtoją. Giedojo „Sietyno" choras, prie vargonų muz. A. Skridulis. Šiluvos Marijos giesmę (žodžiai K. Grigaitytės, muzika A. Mikulskio) pagiedojo solistė J. Daugėlienė.

Pats minėjimas įvyko parapijos salėje. Kalbėjo mūsų žinomas žurnalistas Antanas Dundzila. Jis pabrėžė, kad iš tikro yra du Brazdžioniai: vienas išskirtinų talentų poetas, o kitas nepalaužiamas mūsų tautos patriotas. Jis savo kalbą daugiau skyrė antrajam Brazdžioniui. Jis kalbėjo: „Būdamas iškiliu poezijos menininku, jis tapo visuomenės dvasiniu vadu, beveik pranašu".

Ši Dundzilos kalba palyginti buvo trumpa. Bet tuo ir išryškėjo jo įgimti gabumai, mažai kalbant, daug pasakyti. Jis, ir trumpai kalbėdamas, sugebėjo užkariauti klausytojų dėmesį, nupiešti jiems didingą Brazdžionio dvasinį portretą.

Meninę minėjimo programą paruošė muz. A. Skridulis, o atliko jo vadovaujamas „Sietyno" choras. Vienai dainai muz. A. Skridulis parinko Brazdžionio eilėraštį, sukūrė muziką ir choras ją gražiai padainavo.

Koncertą skoningai pavairino Valerija Skridulienė. Ji padeklamavo du gana ilgus Brazdžionio eilėraščius. Visi susirinkusieji buvo sužavėti įgimtais Valerijos artistiškais gabumais. Koncerto pabaigai choras padainavo K. Vasiliausko „Žemėj Lietuvos". Chorui pritarė visi minėjimo svečiai.

Koncertui pasibaigus, visi buvo pavaišinti. Svečiai dar ilgai šeimyniškai šnekučiavosi ir dalinosi mintimis apie didįjį poetą ir jo neužmirštamą kūrybą.

J. Dg.

RENGINIAI CONNECTICUT VALSTIJOJE

Nepastebimai pralėkė saulėta, karšta vasara. Bet CT Lietuvių Bendruomenėms oras neturėjo įtakos. Visi jų numatyti renginiai sėkmingai praėjo. Prisimenant skaudžius birželio įvykius — trėmimus, lietuvių telkiniuose paminėjimai vyko savaip. New Britain bendruomenė dalyvavo šv. Mišių aukoje, kurią aukojo kunigas J. Riktoraitis, giedojo bažnyčios choras. Susirinkusieji padėjo vainiką prie kryžiaus žuvusiems už Lietuvą. Kryžius pastatytas aikštėje, šalia Šv. Andriejaus bažnyčios.

Ši bendruomenė pati pirmoji iš kitų telkinių surengė metinį vasaros pikniką. Didžiulis būrys lietuvių susirinko į LB pirmininko Juozo Liudžiaus kiemą. J. Liudžius garsėja savo kepamais raguoliais, o jo žmona Elžbieta — gražiu balsu. Šeimininkės, nepaisydamos karščių buvo priruošusios gausybę valgių. Po didžiuliu grybu, kuris priminė skėtį, galėjo slėptis nuo saulės, kas tik norėjo. Buvo įprasta matyti svečius iš kaimyninės Waterburio bendruomenės.

Pastaroji bendruomenė birželio minėjimą pravedė ypatingai. Į jį susirinko gausus pulkas lietuvaičių. Renginį ruošė Moterų sąjungos, Waterburio skyriaus narės, vadovaujamos savo energingos pirmininkės Šarūnės Macys. Pre legentė Julija Puodžiukaitienė, pasipuošusi tautiniais drabužiais, priminė susirinkusiems skaudžią daugelio lietuvių tremtinių dalią.Vyrų sekstetas, vadovaujamas Antano Paliulio, padainavo tremtinių dainas „Ir tas dulkėtas traukinys", „Ešelonų broliai", skambėjo lietuvių liaudies daina „Vai ko nusižvengei" ir visiems žinomos — „Žemė Lietuvos", „Lietuva brangi". Sekstetui akordeonu pritarė tremtinė Zita Rossi, gimusi Sibiro platybėse. Izabela Rozenbek, taip pat tremtinė, jausmingai perskaitė eilėraštį, salėje buvo dar viena buvusi tremtinė Vitalija Kraučalienė. Visos jos apdovanotos gėlių puokštėmis. Po minėjimo visi vaišinosi pietumis.

Birželio trėmimų metines paminėjo ir Hartfordo Lietuvių Bendruomenė. Birželio 23 d. Šv. Trejybės bažnyčioje buvo aukojamos Mišios, parapijos salėje šių eilučių autorė rodė nuotraukas, atsiųstas iš Lietuvos asmeninių albumų žmonių, kurie iškentė Sibire ilgus metus.

Aišku, pats didžiausias vasaros lietuvių suėjimas vyko šiauriniame rytų CT pakraštyje, Putnam vienuolių seselių suruošta lietuvių susiartinimo šventė, į kurią suvažiuoja iš įvairių valstijų lietuviai, jau daugiau kaip 50 metų. Pasak seselės Onos Mikailaitės, šiemet suvažiavo per 1,200 lietuvių. Šiame gražiame gamtos kampelyje tikrai galima daug ką nuveikti; ryte išklausyti Mišias, pasidomėti naujais ALKA muziejaus eksponatais, sutikti senus draugus, susipažinti su naujais, apsilankyti lietuviškų dirbinių mugėje, pamatyti naują „Neringos" stovyklautojų meninę programą ir nusipirkti tikros seselių iškeptos duonos, pyragų, nusipirkti tikro lietuviško sūrio. Žinoma, visą dieną neišbūsi nevalgęs, tad šeimininkių paruošti valgiai kvepia iš tolo ir niekas iš tos šventės neišvyksta alkanas. Ir pasisotinta, ir dvasiškai praturtėja. Belieka tik stebėtis seselių darbštumu, ir dėkoti už šventės parengimą.

Rugpjūčio 11 dieną, sekmadienį, įvyko Waterburio LB metinis piknikas. Gražiame gamtos kampelyje į jį susirinko apie 80 lietuvių. Vyko laimėjimai, šeimininkės viliojo savo skanėstais, susirinkusius linksmino muzikantas Stasys Telšinskas. Nemažai buvo atvykusių ir trečios bangos lietuvaičių, kurie pasistiprinę išskubėjo į krepšinio treniruotę. Be minėtų renginių vyko ir parapijų, vyčių sąjungos piknikai. Smagu, kad tokioje valstijoje vyksta aktyvi lietuviška veikla.

S. Šimkutė

KAS NULEMIA PAŽANGĄ AR ATSILIKIMĄ

Atkelta iš 3 psl.

Nieko panašaus nėra mąstysenoje. Veikiau gal tu galėtum tai padaryti, o gal kas nors kitas tam tinka? Tariamės...

Veiksmingumo čia turbūt mažiau. Bet norėta turėti kitokį valstybinės organizacijos modelį.

Opozicija buvo organizuota

— Tačiau per tuos 10-12 nepriklausomybės metų galbūt galima buvo ir tam tikros patirties pasisemti, pasimokyti taip pat ir iš kairės. LDDP ir socialdemokratai sudarę bendrą partiją kreipėsi į intelektualus, kultūros, meno žmones, kviesdami juos įsijungti į jų politinį darinį, norėdami sustiprinti savo partiją intelektualiniu, kultūriniu, visuomeniniu aspektu. Niekad neteko pastebėti, kad dešinieji būtų mėginę ką nors panašaus. Ar dešinė neišbarstė žmonių ir dėl savo tam tikro nesugebėjimo tuos žmones motyvuoti?

— Yra turbūt buvę tokio pobūdžio akcijų, gal ankstesniu opoziciniu laikotarpiu. Mes sutelkdavom nemažai žmonių konkretiems dalykams. Pavyzdžiui, pasipriešinti karinio tranzito sutarčiai, pasipriešinti bendrą turtą išgrobstančiai privatizacijai, per referendumą mėginant tai sustabdyti ir uždėti varžtus, išgelbėti valstybės turtą ir po to privatizuoti taisyklingai, be įstatymo apeidinėjimų.

Juk buvo daroma taip, kad pirminio privatizavimo įstatymas paprasčiausiai buvo apeinamas. Ir niekas tam nesipriešino tuometinėje valdžioje. Žiūrėjo, neva skėsčiojo rankomis ir buvo patenkinti. Tiesiog dalinosi.

Tad opozicijoje surinkti per 300,000 parašų referendumui surengti buvo didelis žygis ir darbas.

Turėjome net konsoliduotą opoziciją Seime — Tėvynės santarą. Ten irgi buvo tam tikrų braškėjimų, bet formaliai, visus tuos 4 metus, organizuota opozicija buvo. Daugumiečiai kategoriškai nesutiko pripažinti, kad tai yra opozicija, kuri gali turėti tam tikras taisykles, savo vietą demokratinėje struktūroje. Čia mat valstybės ir demokratijos brandos elementai.

Mažoka galimų sąjungininkų

O paskui tas buvimas valdžioje, su tam tikru vidiniu dualizmu valdančioje partijoje — valdybos pirmininkui ir premjerui mėginant perimti į savo rankas visus partijos ir valstybės reikalus. Ir nebūtinai sėkmingai tvarkantis su krizėmis, ypač po Rusijos krizės. Dešinė, kaip koncentruota struktūra, tada nusilpo.

Krikščionys demokratai atsimetė. Mums teko keletą labai įtakingų žmonių pašalinti iš savo partijos, kad jos neskaldytų ir negriautų. O dabar iš tikrųjų reiktų nuosekliai dirbti, stengtis atkurti centro dešinės vienybę.

Mes šio to pasiekėme. Pasirašėme koalicinę sutartį su Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga. Ji gana didelė organizacija, galėtų būti įtakinga. Nors rinkimuose negauna daug procentų, bet turi daug narių, jie nuoširdžiai dirba rinkimuose.

Yra Moderniųjų krikščionių demokratų partija, su kuria tariamės, palaikom neblogus politinius kontaktus.

Buvusi krikščionių demokratų partija — pakeitusi pavadinimą, pasirinkusi kitą vadovą, kuris turi glaudžius ryšius su kairiuoju sparnu — ji atsidūrė sunkiau apibrėžiamose pozicijose.

Mažoka galimų sąjungininkų. Liberalų partija sustiprėjo per šituos rinkimus, tačiau išėjo taip, kad pati skilo. Ir, mūsų požiūriu, nėra visiškai apsisprendusi: ar eiti kartu, formuojant bendrą frontą, ar eiti atskirai, vadovaujantis kažkokiomis iliuzijomis... Čia jų brandos egzaminas.

Atsispirti vienpusiškai įtakai iš Rytų

— Čia būtų vidaus politinės sankiodos problemos, kurios nesibaigia, turi permanentinį pobūdį... Tačiau, žvelgiant į mūsų valstybės kelią per tuos 12 nepriklausomybės metų, vis dėlto sunku būtų nepastebėti Lietuvos, kaip valstybės, tolydžio stiprėjančių pozicijų Europos tautų šeimoje ir tarptautinėje bendrijoje. Šiandien, mūsų šalis visapusiškai stipresnė ir turbūt saugesnė negu prieš penkmetį ar dešimtmetį. Nepaisant Lietuvos pozicijų tarptautinėje bendrijoje ir pasiekimų kelyje į ES bei NATO, ką galėtumėte pasakyti apie didžiausius valstybės rūpesčius: kokie pavojai ir grėsmės Lietuvai šiandien būtų didžiausi ir iš kurios pusės?

— Tai Lietuvos satelizavimas, kuris visą laiką po mūsų nepriklausomybės atkūrimo išliko kaip tikslas: neišleisti iš savo įtakos. Rusija nori vesti stambią europinę geopolitinę liniją ir savo įtaką Europoje per energetiką, per ūkinius ryšius stengsis nuolat stiprinti.

O mes esame tie pirmieji, arčiausiai. Po mūsų bus kiti. Galbūt ir lygiagrečiai — Rusijos įtaka Bulgarijoje, Lenkijoje. Tai daroma erdvėje, kuri yra tarp Rusijos ir ES. Stengiamasi toje erdvėje savo įtaką maksimaliai padidinti, kad paskui dar stipriau ją vykdytų jau ES viduje.

Mūsų tikslas turėtų būti — ir man tai labai rūpi, — kad jeigu mes negalim tos įtakos visai išvengti (turime nelabai aiškiai apsisprendusią Seimo daugumą ir Vyriausybę, kuri nemato nieko bloga, kad Rusijos įtaka Lietuvoje stiprėja), tai kad nors ji nesustiprėtų ypatingai, kad būtų kokia nors lygsvara.

Gaila, nepasisekė mums gauti pusiausvyrą naftos ir naftos produktų pramonėje. Schema politiškai atrodė visai nebloga, galėjo būti pavyzdinė Europos regionui.

Dėl „Williams" išėjimo — džiaugtis nereikėtų

— Bet ši pastanga kaip tik pavirto koziriu politinei kairei, kuri visą „Williams" istoriją aiškina kaip tam tikrą dešiniosios politikos fiasko.

— Man ne tiek svarbu, kaip aiškinama ir kokios yra priežastys, kad ta amerikiečių bendrovė dėl savo vidinių problemų atsimetė, išėjo. Čia tokie faktai, kur nėra ir daug ką komentuoti.

Man daugiau rūpi, kad kairysis politinis sparnas tuo džiaugiasi. Ir tuo, kad amerikiečiai atsitraukia, ir tuo, kad Rusijos įtaka didėja. Aš manau, kad tuo džiaugtis visai nereikėtų.

Aš turiu savo spėjimą, kodėl jie taip daro. Galbūt tikisi patys būti stipresni rusų įtakoje ir užsitikrinti ilgesnį buvimą valdžioje.

Galvoti apie ateities pasirinkimą

— Ar manote, kad dešiniesiems palankūs prezidento rinkimų rezultatai galėtų tam tikra prasme amortizuoti galimas vienpusiškas įtakas iš Rusijos?

— Šiek tiek gali. Todėl mes dėjome visas pastangas, kad praėjusiuose rinkimuose nelaimėtų A. Paulauskas, nes Lietuva būtų visiškai pakrypusi į Rytus. O su V. Adamkum buvo išlaikytas tam tikras kursas, kuris dabar vėl svyruoja.

— Lietuvos rinkėjams gruodžio 22-ąją teks rinktis. Kaip Jūs įvardintumėte tą pasirinkimą, už kurį kiekvienam atsakingam piliečiui teks atiduoti savo balsą?

— Aš palinkėčiau žmonėms skirti politikų ir politinių partijų polinkius bei sprendimus: kurioje pusėje ieškoma draugų, sąjungininkų, artimesnių bendraminčių.

Norėčiau, kad mūsų politinis mąstymas, demokratijos supratimas, ūkio reikalų išmanymas būtų panašesnis į vakarietišką, o ne į rusišką. Tada mes darytume didesnę pažangą.

Rusija vis dėlto yra atsilikusi valstybė. Ir atsilikusi didžia dalimi dėl savo mentaliteto. Tad, jeigu būsime panašaus mentaliteto, mums bus sunkiau susikurti prielaidas įveikti savo atsilikimą.

Dėl to ypatingai sielojosi ir tuo rūpinosi Stasys Lozoraitis. Lietuvos atsilikimas esąs užprogramuotas mąstysenoje, elgsenoje, pasirinkimuose. Jis net labai kategoriškai sakė: kiekviena diena, kai mes stovim vietoje, yra didžiulis pralaimėjimas.

Mes matom, kad gana dažnai pastovėdavome vietoje, išsirinkdavom praeities žmones, pasidairydavom atgal. Visa tai yra nuostoliai. O mums reikia vytis prarastą laiką. Čia tikrai ne viskas pasakyta. Būtų gerai, jei rinkėjai galvotų apie ateities pasirinkimą, ne vien apie asmens pasirinkimą.

Kalbėjosi **Vidmantas Valiušaitis**

•SKELBIMAI•

PASLAUGOS

ELEKTROS ĮVEDIMAI-PATAISYMAI.
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624.

Medžio darbai, elektra, santechnika, grindys, dažymas... Aukšta darbų kokybė, žemos kainos.
ŽILVINAS VENCIUS
contractor
ZiL CONSTRUCTION
312-388-8088;
773-254-0759;312-493-8088

SIULO DARBĄ

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Chicago and Milwaukee area. Tel. 800-820-6155.

Reikalingi langų plovėjai. Renkame 50 grupių, po 1, 2 ar 3 asmenis (vyrai ir moterys). Turite turėti savo automobilį ir susikalbėti angliškai. Darbas nuo pirmadienio iki šeštadienio. Atlyginimas $80-$150 į dieną. Atlyginama kiekvieną dieną. Atvažiuokite šiandien, pradėkite dirbti rytoj. Blue Sky Window Cleaning, Inc., 2752 Maple Ave, Downers Grove, IL 60515. 1/2 mylios į rytus nuo 355 greitkelio, Maple ir Walnut gatvių kampe. Tel. 630-515-8706.

Įdarbinimo biuras siūlo darbą amerikiečių šeimose su gyvenimu.
Geras atlyginimas.
Būtinas anglų kalbos žinojimas.
2921 N. Milwaukee.
Tel. 773-278-0660.

Reikalingi darbuotojai parduotuvių valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo $1,500 iki $1,800.
Tel. 615-554-3161.

Skubiai reikalingas vyras, išmanantis statybos darbus bei reikalingi mūrininkai.
Tel. 815-462-6263; 630-774-1025.

Ieškoma auklė/ūkvedė Lake Forest rajone. Skambinti tel. 847-295-0405, po 6 v.v.

SIULO IŠNUOMOTI

Išnuomojamas gražus 2 mieg. butas nerūkantiems vyresnio amžiaus žmonėms. Naujai išdažytas, nauji kilimai, užuolaidos. Marquette Rd. ir Spaulding rajone.
Tel. 708-656-6599.

ĮVAIRŪS

Liaudies medicinos gydytojas OLEH CHEREDNYK. Diagnostika ir gydymas liaudies medicinos metodais.
Tel. 847-635-0353; 847-507-4074 (mob.)

Išnuomojamas 2 mieg. butas „basement" 2 vyresnio amžiaus moterims Archer ir Pulaski rajone.
Tel. 773-218-4351.

SIULO IŠNUOMOTI

Išnuomojamas 2 mieg. butas Brighton Parke 1 ar 2 vyresnio amžiaus, nerūkantiems, be gyvuliukų žmonėms. Nauja kiliminė danga, šaldytuvas. Kaina $450.
Tel. 773-376-6051.

Amerikos Lietuvių Televizija, Inc.
Lithuanian American TV, Inc.
14911 127th Street, Lemont, IL 60439
Phone: 708-839-9022 Fax: 708-839-9070 E-mail: altv@attbi.com

ALTV programos rodomos per Čikagos WFBT 23 kanalą ketvirtadieniais ir sekmadieniais nuo 7 iki 8 val. vakaro. Čia galite matyti žinias iš Lietuvos, pasakojimus apie lietuvius Amerikoje, filmus, koncertus. Programose reklamuojasi daugelis lietuviškų verslų, skelbiamas lietuviškų renginių kalendorius.

ALTV paslaugos:
• Vaizdajuosčių perrašymas iš europinės sistemos į amerikietišką ir atvirkščiai, visokie formatai, DVD
• Dokumentų, laiškų, anketų notarizuoti vertimai, vertimai žodžiu
• Anglų kalbos pamokos

ALTV laukia žiūrovų pasiūlymų, patarimų, reklamų, skelbimų ir paramos. Skambinkite: 708-839-9022 arba 708-785-8080.

Praskidėjo Amerikos lietuvių televizijos rudeninis lėšų telkimo vajus!

Išlaikykime lietuvišką televiziją Čikagoje ir toliau ketvirtadieniais žiūrėkime žinias iš Lietuvos, o sekmadieniais — pasakojimus apie lietuvius Čikagoje ir apylinkėse bei įvairias kultūrines, istorines ir muzikines programas.
Šį ir kitą mėnesį ALTV dar rodys siužetus, atostogų metu nufilmuotus Lietuvoje. Žiūrovų laukia pažintis su „Panoramų" vedėjais, su smulkiais Lietuvos verslininkais, nekilnojamojo turto pirkimu Lietuvoje, archyvų darbu ir kiti pasakojimai.

ALTV pasilieka teisę keisti programų turinį ir siužetų rodymo laiką.

Trumpai apie viską

(Naudojantis „Lietuvos ryto" (LR), „Lietuvos žinių" (LŽ), „Respublikos" (R), „Kauno dienos" (KD), „Klaipėdos" (K) „Valstybės žinių" (VŽ) dienraščių, BNS ir Eltos informacijomis)

*** „Mažeikių naftos" bylą tiriantiems** Generalinės prokuratūros pareigūnams buvęs premjeras Rolandas Paksas įvardijo kaltininkus. Jis neslėpė manąs, kad kalčiausia dėl sandorio su „Williams" — Konservatorių partija ir jos vadovybė bei „nebyliai tam pritaręs" prezidentas Valdas Adamkus. „Džiaugiuosi, kad ši byla profesionaliai tiriama. Norėčiau tikėti, kad nors vieną kartą Lietuvos istorijoje kaltininkai bus uždaryti ten, kur turi sėdėti", teigė R. Paksas. (R, Elta)

*** Tautos išrinktieji siekia, kad jų gyvenimas** būtų paslėptas nuo visuomenės akių. Konstitucinis teismas aiškinasi, ar politikai gali uždrausti informuoti visuomenę apie jų asmeninį gyvenimą, kai atskleidžiamos visuomeninę reikšmę turinčios politikų gyvenimo aplinkybės. Į teismą kreipėsi 32 Seimo narių grupė, panorusi savo privatų gyvenimą daryti neliečiamą. Tarp jų yra bent keletas politikų, įsipainiojusių į įvairias skandalingas istorijas. Politikai taip pat norėtų, kad žurnalistai atskleistų savo informacijos šaltinius. (R, Elta)

*** „Lietuvoje prieš rinkimus susidariusi padėtis** puikiai matoma iš Maskvos", tvirtino žinomas Rusijos politologas, sociologijos mokslų daktaras, Baltijos valstybių žinovas Aleksandr Beker. Anot jo, „ką remia rusakalbiai gyventojai, tas laimi rinkimus". Politologas spėja, kad „pagrindinė kova vyks tarp dabartinio prezidento V. Adamkaus, parlamento pirmininko Artūro Paulausko ir Vytenio Andriukaičio". „Šiandien Kremliui ne tas pat, kas ateis į valdžią buvusiose sąjunginėse respublikose, Lietuva šiuo atveju — ne išimtis", teigė A. Beker.

*** Nedarbas Lietuvoje tampa gyvenimo būdu.** Pramonininkai pastebi, kad pastaruoju metu gyventojai mieliau renkasi ne legalų darbą, o bedarbio pašalpą ir galimybę užsidirbti nelegaliai. „Šiandien nedarbas tapo toleruojamu, savanoriškai pasirenkamu gyvenimo būdu", Lietuvos pramonininkų konfederacijos (LPK) posėdyje tvirtino konfederacijos viceprezidentas Mykolas Aleliūnas. Lietuvos darbo biržos duomenimis, rugsėjo 1 d. valstybėje buvo užregistruota 186,600 bedarbių, bedarbio pašalpą gavo 19,800 asmenų. (LŽ, Elta)

*** Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje** trečiadienį įvyko pirmasis naujojo sezono Lietuvos kamerinio orkestro koncertas. Neseniai atšaukęs savo paskelbtą ultimatumą nutraukti koncertinę veiklą Lietuvoje, orkestrui dirigavo profesorius Saulius Sondeckis. (Elta)

*** Finansų ministerijos vadovybė** oficialiai pranešė, kad mokesčių reforma Lietuvoje jau įvykusi. Pastaruoju metu socialdemokratų vyriausybė vis rečiau kalba apie planuotą įvesti nekilnojamojo turto mokestį. (LR, Elta)

*** Po kelias dienas trukusių jubiliejaus švenčių** 70-mečiui premjerui Algirdui Brazauskui atsirado rūpestis — ką daryti su gausiomis pavaldinių ir gerbėjų dovanomis. Vienas dovanas premjerui teks deklaruoti, kitas – išsipirkti. (LR, Elta)

E. Gentvilas norėtų tapti V. Adamkaus „moraliniu įpėdiniu"

Atkelta iš 1 psl. internetinis naujienų tinklapis „Omni Laikas". L. Bielinio nuomone, tokia „rinkiminė pora" taptų pagrindu ne tik rimtam dešiniųjų vienijimuisi apie naująją politiką, bet ir iš dalies sudarytų tikimybę, kad „V. Adamkaus prieigas papildomai saugotų politiškai giminingas kandidatas". L. Bielinio nuomone, V. Adamkus turėtų konkretų politiką, kuris taptų jo idėjų bei politikos tęsėju po antrosios kadencijos, arba tuo vienintelių, kuriam paskutiniu momentu prieš rinkimus V. Adamkus atiduotų šansą atstovauti dešiniajai politikai.

Paklaustas apie galimybę tapti V. Adamkaus „moraliniu įpėdiniu", E. Gentvilas teigė, kad viską parodys paskutinieji 2-3 mėnesiai iki rinkimų. „Yra visokios galimybės ir aš jų neatmetu, tame tarpe ir L. Bielinio varianto", sakė E. Gentvilas.

*** Apvogtas dar vienas Palangos muziejus.** Antradienio rytą į darbą atėjusi Antano Mončio namų-muziejaus direktorė Loreta Turauskaitė pastebėjo, kad iš kiemo dingo Gruzijos skulptoriaus I. Culadzės skulptūra „Banga", įvertinta apie 15,000 litų. Skulptūra — 6.5 metro ilgio ir 75 centimetrų pločio, pagaminta iš plieno, muziejui padovanota tik prieš savaitę. Išgirdęs apie vagystę per radiją, vietinis miestelio gyventojas prisipažino priglaudęs plieninę skulptūrą savo kieme. Anot palangiškio, plieno gabalą jis radęs gatvėje. L. Turauskaitė sakė nežinanti, kaip pasielgti su ištiesinta plienine skulptūra, kaip muziejinė vertybė ji nebeturi savo vertės. (K, R, LŽ, Elta)

Liberalai atmeta kritiką naujajam Pilietybės įstatymui

Atkelta iš 1 psl. kaip ir pagal dabar galiojantį įstatymą, Lietuvos lenkas ar žydas, išvykęs gyventi į Lenkiją ar Izraelį, netektų Lietuvos pilietybės, nes jo grįžimas į etninę tėvynę būtų laikomas repatrijavimu. A. Lydekos teigimu, tokia tvarka — pilietybės netekimo repatrijavimo atveju — galioja daugumoje Europos valstybių.

Žydų bendruomenės pirmininkas Simonas Alperavičius pirmadienį paprašė prezidento Valdo Adamkaus sustabdyti praėjusią savaitę priimtą įstatymą, nes, jo vertinimu, Pilietybės įstatymas „įveda naują etninio lietuvio sąvoką". Lietuvos lenkas, Seimo narys Artūras Plokšto Lenkijos dienraščiui „Rzeczpospolita" teigė, esą naujasis Pilietybės įstatymas skirtas „tik lietuviams, o ne Lietuvos piliečiams". Anot jo, „įstatymas daro atranką tautybės atžvilgiu, o Lietuvos piliečiai padalinti į dvi kategorijas — lietuvius ir nelietuvius".

Sprendimą dėl Seimo priimtų įstatymų prezidentas turi priimti per 10 dienų nuo to momento, kuomet teisės aktas pasiekia Prezidentūrą. A. Lydekos žiniomis, naujasis Pilietybės įstatymas Prezidentūrą pasiekė trečiadienį.

Europos Taryba — už vizų lengvatas Rusijos piliečiams

Atkelta iš 1 psl. pasirašytą valstybės sienos sutartį. Lietuva šią sutartį patvirtino dar 1999 metais, o Rusijos Valstybės Dūmoje jos tvirtinimas vilkinamas dėl įvairių politinių priežasčių.

ETPA nepritarė Lietuvos delegacijos siūlymui išbraukti rekomendacijų nuostatą, jog Asamblėjos nuomone, Europos Tarybos narės, jungdamosi prie Šengeno sutarties, neturėtų keisti palankių tarpusavio vizų režimo sutarčių.

Seimo delegacijos narys konservatorius Vytautas Landsbergis šią nuostatą įvertino kaip „Europos Tarybos kišimąsi į Europos Sąjungos (ES) ir suverenių valstybių reikalus".

Tačiau ETPA atmetė Rusijos delegacijos vadovo Dmitrij Rogozin pasiūlymą paraginti Lietuvą modernizuoti geležinkelį, kad į Karaliaučiaus sritį ir iš jos galėtų kursuoti greitieji traukiniai, kurių keleiviams nereikėtų vizų. Tokį pasiūlymą Rusija yra pateikusi Europos Sąjungai.

Lietuva atšaukė vizų lengvatas Rusijai ir Baltarusijai

Atkelta iš 1 psl. supaprastinto pasienio gyventojų vykimo per valstybės sieną.

Šiuo žingsniu vyriausybė įvykdė įsipareigojimus, dėl kurių buvo susitarta derybose su Europos Sąjunga šiemet balandį baigiant derybinį skyrių „Teisingumas ir vidaus reikalai".

Lietuva šių žingsnių imasi, kad galėtų prisijungti prie Šengeno sutarties, reglamentuojančios laisvą judėjimą tarp jos narių.

Apie planuojamus žingsnius panaikinant vizų režimo lengvatas Lietuva informavo Rusiją ir Baltarusiją dar praėjusiais metais ir pasiūlė būdų sušvelninti šio sprendimo pasekmes.

EKUMENINIS VAKARAS

Rugpjūčio 15-18 d. Vilniuje prie „Litekspo" parodų centro pastatytoje palapinėje vyko dvyliktoji „Gyvosios Evangelijos" vasaros konferencija, organizuojama Biblijos centro „Tikėjimo žodis". Rugpjūčio 17 d. buvo surengtas ekumeninis vakaras, kuriame dalyvavo įvairių krikščioniškų Bažnyčių atstovai. Ypač šiltai buvo sutikti vakaro dalyviams žodį tarę broliai pranciškonai. Brolis pranciškonas Arūnas Peškaitis sakė labai noriai dalyvaująs krikščionių vienybę puoselėjančiuose renginiuose ir kvietė labiau gilintis į krikščionybės esmę. Pasak jo, ekumenizmas yra tarsi kelionė, kurią simbolizuoja ir konferencijai pastatyta palapinė. Kauno Šv. Jurgio konvento gvardijonas kun. Paulius Vaineikis, OFM, krikščionių vienybę palygino su upe, teikiančia pasauliui tikrąją gyvybę. Sekmininkų vyskupas Rimantas Kupstys ragino įsiklausyti į Jėzų ir akcentavo gerų patarėjų svarbą vadovaujant tikintiesiems. Vilniaus liuteronų parapijos kun. Mindaugas Sabutis pasidalijo mintimis apie liuteronų Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Apie bendras krikščionybės ištakas kalbėjo ir kitų krikščioniškų bendruomenių atstovai. BŽ

EKUMENINĖ STOVYKLA BŪTINGĖJE

Liepos 25-28 d. Būtingėje vyko tradicinė 21-oji liuteronų organizuojama krikščioniška stovykla, kurioje dalyvavo jaunimas iš Vilniaus, Tauragės, Šilutės, Kelmės, Kretingos ir Klaipėdos. Prie liuteronų bažnyčios Būtingėje esančiame kempinge stovyklos vykdavo ir sovietmečiu, jų iniciatoriai dėl to susilaukdavo nemalonumų. Stovykloms būdingas ekumeniškumas. Šioje stovykloje mokymus vedė jėzuitų provincijolas kun. Antanas Saulaitis, SJ, pranciškonas Paulius Vaineikis, OFM, psichologas Vidmantas Karvelis. Stovyklautojų nagrinėti pasirinkta tema buvo „Ką bendro turi šventykla ir stabai? Jūs esate Dievo šventykla!" Pasak stovyklos vadovo, Vilniaus liuteronų parapijos kunigo Mindaugo Sabučio, tai labai aktuali tema, nes šiandien daugelis žmonių, laikančių save krikščionimis, nesusimąsto turį širdyje daug stabų.

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS' EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

It's Scandinavian

Draugo fondo garbės nariui

A.†A.

VINCUI BAZIUI

iškeliavus į amžinybę, nuoširdžiai užjaučiame žmoną DANUTĘ, dukrą RITĄ su vyru, seserį DANĄ GILDIENĘ ir kitus gimines bei draugus.

Draugo fondas

A.†A.

DARIUI GVIDUI (GVAZDINSKUI)

staigiai mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame jo žmonai, „Saulutės" narei, JŪRAI GVIDIENEI, jų sūnui ANDRIUI, jo motinai STASEI GVAZDINSKIENEI, jo broliui POVILUI bei kitiems artimiesiems.

„Saulutė" Lietuvos vaikų globos būrelis

Brangiam vyrui

A.†A.

KAZIUI RAŽAUSKUI

mirus, rūpestingai Jį globojusią žmoną ROŽĘ seseriškai guodžiame.

Detroito Lietuvos Dukterys

A.†A.

ANTANAS VENGRYS

Mirė 2002 m. rugsėjo 23 d., Christ ligoninėje, Oak Lawn , IL.

Nuliūdę liko: žmona Dana Schnabel, podukra Melanie su vyru Mark Hennessy, posūniai George su žmona Regina Carp ir Stanley su žmona Kari Carp, 9 anūkai, daug sūnėnų ir dukterėčių Lietuvoje.

Velionis pašarvotas penktadienį, rugsėjo 27 d. nuo 2 v. p.p. iki 9 val. v. Robert J. Sheehy & Sons laidojimo namuose 9000 W. 151 st., Orland Park, IL.

Laidotuvės šeštadienį, rugsėjo 28 d. Iš laidojimo namų 8:45 val. ryto velionis bus atlydėtas į St. Michael bažnyčią, kurioje 9:30 val.ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a.a. Antanas bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direk. Robert J. Sheehy & Sons F. H.
Tel.: 708-857-7878 arba www.sheehyfh.com

A.† A.

Sesuo M. ALMARITA KUZMICKAS, SSC

Mūsų mylima seselė mirė 2002 m. rugsėjo 24 d., Šv. Kazimiero seselių motiniškame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL., sulaukusi 86 metų.

Į vienuolyną įstojo iš Šv. Baltramiejaus parapijos, Waukegan, IL. Vienuolyno įžaduose išgyveno 68 metus.

Nuliūdę liko: Šv. Kazimiero seserys, sesutė Julie Dickshot, gyvenanti North Chicago, IL, daug dukterėčių, sūnėnų, jų vaikai bei anūkai, kiti giminės ir pažįstami.

Sesuo Almarita 1959-1977 m. dirbo Šv. Kryžiaus ligoninėje administratore.

Velionė bus pašarvota sekmadienį, rugsėjo 29 d., nuo 1 v.p.p. iki 7 v.v., Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL. Mišparai mirusiems sekmadienį, rugsėjo 29 d., 7 v.v. Laidotuvių šv. Mišios pirmadienį, rugsėjo 30 d., 10 v.r., Šv. Kazimiero seserų vienuolyno koplyčioje.

Po šv. Mišių a.a. sesuo Almarita bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už seselės sielą.

Šv. Kazimiero seserys ir artimieji

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

A.† A.

VINCAS BAZIS

Mirė 2002 m. rugsėjo 23 d., Christ Hospital, Oak Law, IL, sulaukęs 76 metų.

Gyveno Oak Lawn, IL

Gimė Lietuvoje, Kybartuose.

Į Ameriką atvyko 1949 m.

Nuliūdę liko: žmona Dana Marcinkutė-Bazienė, duktė Rita su vyru Scott Nitsche, sesuo Danutė Geldienė, uošvė Pranė Marcinkienė, daug tetų, pusbrolių ir giminių.

Priklausė „Dainavos" ansambliui, Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios chorui ir buvo šios bažnyčios finansų komiteto narys, Lietuvių fondo narys. Vincas labai mėgo futbolą ir krepšinį, žaidė už „Kovą" (Detroitas) ir „Lituanica". Velionis Vincas buvo dantistas-keramikas ir turėjo nuosavą dirbtuvę „Vince Dental Ceramics", Čikagoje.

Velionis bus pašarvotas penktadienį, rugsėjo 27 d., nuo 4 val. p.p. iki 9 v.v. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy. (7700 W.) Palos Hills, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 28 d.

Iš laidojimo namų 10 val. ryto velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 11 val. ryto bus aukojamos Šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a.a.Vincas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti „Lietuvos našlaičių globos" komitetui, studentams ar šv. Mišioms.

Nuliūdusi šeima

Laidotuvių direkt. Daivid Gaidas Jr. Tel.: 708-974-4410

Mylimam broliui

A.†A.

VINCUI BAZILIAUSKUI-BAZIUI

mirus, mūsų sesei DANUTEI GELDIENEI reiškiame gilią užuojautą.

Detroito Lietuvos Dukterys

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Juozas Mikulis, gyvenantis Westchester, IL, Draugo fondo **garbės narys,** rudens vajui atsiuntė 200 dol. pasiekdamas 3,000 dol. įnašų sumą ir tapo **antrojo laipsnio garbės nariu.** Labai dėkojame už paramą Draugo fondui, kurios sulaukiame kiekviename Draugo fondo vajuje.

Skelbimai

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

• **27 centai skambinant į Lietuvą, 5.5 cnt JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai.** Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPOINT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. **Tel. 708-386-0556. TRANSPOINT — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!**

Stasio Butkaus Šaulių kuopa Detroite, atsiliepdama į Čikagos Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijos atsišaukimą, Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai skyrė 1,000 dol. auką. Rusų okupuotoje Mažojoje Lietuvoje lietuviškos mokyklėlės deda dideles pastangas skiepyti ir išlaikyti lietuvybę jaunojoje kartoje; joms labai reikalinga įvairiopa parama. Dėkodami rėmėjams, kviečiame visuomenę remti lietuvišką švietimą Maž. Lietuvoje aukas siunčiant: **„Karaliaučiaus krašto lietuvybei", 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.** (Skelb.)

Reklamuokitės DRAUGE! 773-585-9500

Susidėjus aplinkybėms susitikimas su prof. Vytautu Landsbergiu, turėjusiu vykti šį sekmadienį, rugsėjo 29 d., Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje ir mokyklos salėje, **atšaukiamas.**

Prof. Vytauto Landsbergio pagerbime dalyvaus Čikagos diplomatinio korpuso nariai. Apie savo dalyvavimą jau yra pranešę konsulato atstovai iš atskirų Europos, Azijos ir Pietų Amerikos kraštų. Prof. V. Landsbergio pagerbimo pietūs vyks Chicago Athletic Association rūmuose, 12 S. Michigan Avenue (Michigan ir Madison gatvių kampas; įėjimas iš Michigan gatvės). Pradžia – 11:30 val.r. Bilietus užsisakykite ALTo būstinėje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629; tel. 773-735-6677; faksas 773-735-3946; el. paštas *ALTcenter@aol.com* Amerikos Lietuvių Taryba maloniai kviečia lietuvišką visuomenę dalyvauti.

Pranešimas iš Vašingtono. Dina Kopilevič, Lietuvos ambasados atstovė kultūrai, praneša, jog pradėjusį savaitgalį labai daug amerikiečių lankytojų aplankė gintaro parodą, kuri rodoma Old Post Office Pavilion (1100 Pennsylvania Ave., N. W., Washington, D. C.). Dienos metu čia budi vietinės lietuvės bei pasakoja svečiams apie parodą ir lietuvišką gintarą. Paskutinė parodos diena Vašingtone – rugsėjo 29-oji. Po to unikalieji dirbiniai atkeliaus į Lemontą, į Lietuvių dailės muziejų, kur spalio 5 d., šeštadienį, 5 val.p.p. vyks atidarymas.

Vytautas Montvilas, gyvenantis Toronte, Kanadoje, Draugo fondo rudens vajui atsiuntė 200 dol. prie ankstesnių 800 dol. įnašų ir tapo **garbės nariu.** Sveikiname naują DF garbės narį Kanadoje ir dėkojame už paramą Draugo fondui.

ČIKAGOS KNYGŲ FESTIVALIS 2002

Spalio mėnuo Čikagoje bus pašvęstas ne tik Čikagos dailininkams ir fotomenininkams, bet ir literatūros mėgėjams. Čikagos meras Richard Daley paskelbė, jog jau trečią kartą rengiamas Čikagos knygų festivalis (Chicago Book Festival), kuris tęsis nuo spalio 1 iki 31 d. Daugumas festivalio renginių – nemokami.

Visų pirma, spalio mėnesį čikagiečiai dalyvaus kasmetinėje miesto skaitymo programoje. Tuo pačiu metu gyventojai kviečiami skaityti vieną knygą – amerikiečių rašytojos Willa Cather romaną „My Antonia" ir po to ją aptarti diskusijų būreliuose, viešosiose bibliotekose. Knygos, pasakojančios apie emigrantų iš Bohemijos ir Švedijos gyvenimą Nebraskoje, kopiją galite atrasti kiekvienoje Čikagos bibliotekoje arba vietinėje knygų krautuvėje. Spalio 16 d., trečiadienį, 6 val.v. DePaul universitete (Student Center, 2250 N. Sheffield Ave.) bus rodomas pagal šią knygą pastatytas filmas „My Antonia". Visą mėnesį Harold Washington bibliotekoje (400 S. State St.) bibliotekos darbo valandomis bus galima apžiūrėti fotoparodą, žiūrovų dėmesiui pateikiančią rašytojos aprašomos Nebraskos valstijos gyvenimo vaizdus.

Visą spalio mėnesį bibliotekose, knygų parduotuvėse ir kitose vietose vyks susitikimai su mėgiamais rašytojais, jų knygų aptarimai ir t.t. Tvarkaraštį galite susižinoti internete *www.chicagopubliclibrary.org*

Spalio 24 d., ketvirtadienį, 6 val.v. vieno įtakingiausio, 1912 metais įkurto poezijos žurnalo „Poetry" redaktoriai Joseph Parisi ir Stephen Young kalbės apie savo dvi išleistas knygas „Dear Editor: A History of Poetry in Letters" ir „The Poetry Anthology, 1912-2002". Susitikimas vyks Newberry Library (60 W. Walton St.; tel. 312-255-3700; *www.newberry.org*).

„Barnes & Nobles" knygų parduotuvėje (1441 Wo Webster, 773-871-3825) rašytojai Gen ir Kelly Tanabe moksleivius ir būsimuosius studentus supažindins su savo knygomis, mokančiomis rašyti esė stojant į Amerikos kolegijas ir teikiančiomis patarimus, kaip pasiekti, jog šie kūrybiniai straipsneliai būtų apdovanoti stipendija.

Žymiuosius NPR radijo žurnalistus Scott Simon, Neal Conan ir Frank Deford galėsite sutikti spalio 28 d., pirmadienį, 6 val.v. Harold Washington bibliotekoje, kur radijo veteranai pasakos apie kuriamus reportažus, knygas ir beisbolą.

Vaikams bus surengti specialūs susitikimai. „Marshall Field" parduotuvėje (111 N. State St., Events Center, 7 aukštas) spalio 12 d., šeštadienį, 10 val.r.-6 val.v. ir spalio 13 d., sekmadienį, 12 val. — 5 val. p.p. bus surengtos dvi „magiškos dienos", kurių metu „atgis" mėgiamų knygelių herojai, atvyks knygų autoriai, vyks žaidimai. Daugiau informacijos apie tai — internete *www.fields.com*

Tautos pažinimo stovyklėlės žaidimams vadovavo Rūta VanderMollen su padėjėja Reda Blekiene.

TAUTOS PAŽINIMO STOVYKLĖLĖ UNION PIER

Trisdešimt vaikučių nuo 3 iki 12 metų amžiaus dalyvavo pirmoje tautos pažinimo stovyklėlėje, kurią organizavo Union Pier Lietuvių draugija. Pagal stovyklos temą — „Eglė Žalčių Karalienė" — vaikučiai tris dienas praleido susipažindami su Eglės pasaka, dainuodami lietuviškas dainas, šokdami tautinius šokius, kurdami rankdarbius ir bendrai besilinksmindami gražioje gamtoje.

Pirmoji stovyklos diena prasidėjo vėliavų pakėlimu Andriaus ir Vidos Švabų sodyboje. Andrius Švabas buvo pakviestas stovyklos komendantu. Su vadovėmis ir Regina Švabaite-Abate ir Dalia Vitkiene vaikučiai išmoko šokti „Suk, suk ratelį" ir dainas „Ba a ba" ir „Tango". Vadovė Rūta VanderMollen režisavo vaidinimą pagal „Eglė žalčių karalienė" pasaką. Po skanių pietų Raimondas Giniotis ir Andrius Švabas vaikučius nuvedė gamtos takeliu, berenkant įvairiausių dalykų daržo akmenims („stepping stones") ir medžio šakeles kryžiukų statymui. Pirma diena baigėsi sportu ir žaidimais, kuriuos vedė Vida Švabienė ir Mark VanderMollen.

Antroji stovyklos diena įvyko Vidos ir Raimondo Giniočių sodyboje. Čia visi vaikai smagiai ėmėsi dažyti paukščiukų namelius. Jie išpuošė nameliukus kaip tikri dailininkai! Miške vaikučiai ieškojo pagaliukų ir paslėptų saldainių. Iš pagaliukų pastatė laivelius, kuriais jie lenktyniavo mažam ežerėlyje. Buvo progos ir pažuvauti. Prie antros dienos stovyklos vadovavimo prisidėjo Vida Giniotienė, Marytė Nenienė, Reda Blekienė, Kristina Karaitienė, Audrye Ray, Benas Puskunigis, Paulius Vitkus, Darius ir Lidija Polikaičiai.

Paskutinė stovyklos diena vyko visų mėgiamiausioje vietoje Union Pier, „Gintaro" vasarvietėje. Čia Kristina Karaitienė išmokė kepti kugelį, o Rūta Green ir Lilė Kelpšienė vedė labai įdomius rankdarbių užsiėmimus. Iš akmenukų, smilgų ir kitų dalykėlių, surastų paplūdimy, vaikai pagamino daržo akmenis (stepping stones") ir paveikslo rėmukus. Vaikai atsigaivino vandens balionų metimu ir netikėtai užpuolė komendantą Andrių bei vadovus Raimondą ir Ričardą Green, kurie liko šlapiausi iš visų.

Pirma tautos pažinimo stovyklėlė baigėsi labai sėkmingai paplūdimyje sukūrus laužą, kur vaikai vaišino tėvelius ir senelius skaniai iškeptu kugeliu, dešrelėm ir „marshmallows." Visi buvo sužavėti vaikučių pastangomis, ruošiantis stebuklingam „Eglė žalčių karalienė" vaidinimui, ir prisidėjo dainavimu, kol sutemo.

Rūta VanderMollen, draugijos viceprezidentė, padėkojo visiems vaikučiams už atsilankymą, tėveliams ir vadovams, kurie prisidėjo prie stovyklėlės veiklos ir mecenatams Kazimierui ir Irenai Miecevičiams, Mildai Rudaitytei, Jadvygai Stankovičienei, Rūtai ir Ričardui Green ir Viktoriai Juodgudienei už aukas. Ypatinga padėka priklauso Viktorijai Karaitienei, kuri visada maloniai vertina draugijos veiklą.

Viktoria Juodgudienė
ir
Milda Rudaitytė

Vaikams

„Nendrių valtis", naujas jūros skautų ir skaučių vienetas steigiamas Michigan valstijoje. Kviečiami lietuvių kilmės berniukai ir mergaitės nuo 6 metų amžiaus. Pirmoji sueiga vyks sekmadienį, rugsėjo 29 d., 1 val. p.p. (Michigan laiku) Union Pier, „Gintaro" vasarvietėje. Daugiau informacijos suteiks Dalia Vitkienė, tel. 269-465-7557, arba Milda Rudaitytė, tel. 269-469-9880.

ATSISVEIKINIMO POPIETĖ

Rugsėjo 29 d., sekmadienį, 10:30 val.r. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje kun. Gintaras Lengvinas aukos šv. Mišias, o po jų kviečiame visus į parapijos salę, kur galėsite palinkėti kun. Gintarui sėkmės prieš išvykstant į Lietuvą, pasivaišinsite kavute ir pyragėliais.

Šiais metais „Žiburėlio" Montessori mokyklėlei vadovauja Žibutė Mačiulienė. Jai padeda mokytojos Giedrė Starinskienė ir Laina Januškaitytė. Mokyklėlė veikia savaitės dienomis Pasaulio lietuvių centre. „Žiburėlis" yra vienintelė lietuviška priešmokyklinio amžiaus vaikų mokyklėlė, kuri moko vaikus remiantis Montessori principais Amerikoje. Mokyklėlės telefonas yra 630-257-8891.

KUNIGAS IR KLIERIKAS KALBĖJO CICERO LIETUVIAMS

Rugsėjo 22 d. po šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje Cicero lietuviai savo sekmadieninio susibūrimo metu turėjo progą pasikalbėti su kun. Jauniumi Kelpšu bei klieriku Patriku Skrudupiu, studijuojančiu Mundelain kolegijoje.

Jeigu kun. J. Kelpšą Cicero lietuviai spėjo neblogai pažinti (jis, pavaduodamas kun. dr. Kęstutį Trimaką, sekmadienių rytais laiko pamaldas), tai P. Skrudupis lietuvių tarpe lankėsi pirmą kartą.

Anksčiau kun. J Kelpšas po šv. Mišių Šv. Antano bažnyčioje skubėdavo į savo parapiją Brighton Parke, nenorėdamas pavėluoti į ten laikomas 10:30 val. r. pamaldas, tačiau rugsėjo 22 d. rytas Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje dirbančiam kunigui buvo laisvas, kadangi jį sutiko pavaduoti Amerikoje viešintis kun. Virginijus Grigutis. Kun. J. Kelpšas turėjo laiko pabuvoti sekmadieninėje Cicero lietuvių „kavutėje" ir iš arčiau susitikti su tautiečiais, kuriuos iki šiol matydavo tik bažnyčioje ir trumpo vizito metu pabendrauti skirtame kambaryje.

Praėjusio sekmadienio lietuvių susitikimo, kurį pravedė Mindaugas Baukus (nuolatinis vadovas dr. Petras Kisielius buvo išvykęs į JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos sesiją Vašingtone), pradžioje kalbėjo ALTo pirmininkas Saulius Kuprys. Jis pranešė apie Seimo nario, prof. Vytauto Landsbergio būsimą viešnagę Čikagoje ir kvietė dalyvauti ALTo svečio garbei rengiamuose pietuose Čikagos miesto centre spalio 2 d.

Pradžioje į ciceriečius prabilęs kun. J. Kelpšas nušvietė Lietuvoje ir čia iškylančius sielovados skirtumus. Jis teigė, jog daugumas naujai į šį kraštą atvykusių jaunų žmonių, dirbdami įvairiausius neįprastus darbus, neturi laiko sekmadieniais ateiti į bažnyčią. Tačiau ir tokius stengiamasi pritraukti kitais būdais. Jis organizuoja krepšinio treniruotes bei susitikimus — pokalbius, kviečiant jaunus žmones prie parapijos.

Kalbėtojas džiaugėsi, kad Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje buvo suorganizuoti vieno mėnesio religiniai kursai, po kurių grupė jaunų lietuvių pirmą kartą priėjo prie šv. Komunijos. Jis nurodė, jog anksčiau Lietuvoje dirbdamas su kaliniais, daug ko patyrė, o taip pat ir šiame krašte įgijo patirties, kuri rodo, kad reikia prisitaikyti prie čia esamų sąlygų bei aplinkybių.

Tada kun. J. Kelpšas pristatė svečią — Mundelein kunigą seminarijos klieriką P. Skrudupį. Šis jaunas vyras Šv. Antano bažnyčioje pamaldų metu sakė pamokslą. Beje, šių šv. Mišių antroji rinkliava kaip tik buvo skirta Čikagos arkivyskupijoje veikiančių seminarijų parėmimui.

P. Skrudupis yra vienas iš dviejų Lietuvos klierikų, dabar studijuojančių Mundelein seminarijoje. Jis yra kilęs iš Panevėžio ir Vilniaus kunigų seminarijoje išklausęs 2 filosofijos kursus. Čikagoje jau baigė 2 teologijos mokslo metus ir dar tiek pat yra likę iki kunigystės šventinimų.

Jaunasis svečias stengėsi kuo plačiau atsakyti į susirinkusiųjų klausimus, kurių netrūko. Jis čia padarė nemaža paaiškinimų, kurie toli nuo tėvynės gyvenantiems tautiečiams nėra gerai suprantami. Kalbėdamas apie katalikų tikėjimą dabartinėje Lietuvoje, klierikas pažymėjo, jog požiūris į religiją dabar yra kitoks. Pabrėžė, kad anksčiau lietuvybė ir tikėjimas ėjo kartu, o dabar — jau to nėra. Aiškino, jog valdžia vien tik Katalikų bažnyčios negali remti, nes yra ir daugiau religinių bendruomenių, tad daryti kam nors išimtį negalima.

Kalbėtojas taip pat akcentavo, kad šiuo metu tikinčiųjų skaičius gal yra ir mažesnis, tačiau paaugo jų kokybė. Pasidžiaugė jėzuitų gimnazija, kitais šviesiais vaizdais. Paaiškino ir apie tėvą Stanislovą, kurio kai kurie žmonės nesupranta ir įvairiai apie jį kalba. Tačiau šis vienuolis vaidina didelę rolę Lietuvos tikinčiųjų bendruomenėje.

Greitai prabėgo šiam susitikimui numatyta valanda ir kai kurie apgailestavo, jog reikėjo skirstytis.

Beje, kun. J. Kelpšas į Šv. Antano bažnyčią atvyks šį ketvirtadienį, nes čia nuo 5:30 val. p.p. bus klausoma išpažinčių. 6 val. v. čia bus aukojamos šv. Mišios lietuvių kalba.

Ed. Šulaitis

Kun. Jaunius Kelpšas (kairėje) į „Draugo" redakciją užsuko su kun. Virginijumi Grigučiu, kuris po viešnagės Čikagoje sugrįš į studijas Romoje

Jono Kuprio nuotr.

Viena tautos pažinimo stovyklėlės akimirkų. Iš kairės: Aliukas Anužis, Erikas Anužis, Kovas Polikaitis, Matas Blekys ir Andrius Blekys.

„Gintaro" vasarvietės pakrantėje mergaitės šoka „Suk, suk ratelį", vadovaujant Reginai Švabaitei-Abate